

OPINNÄYTETYÖ

Mopotalli nuorisotyön työmenetelmänä

Nuorten osallistaminen pienen kunnan mopotallitoiminnan
kehittämisessä

Oona Ruokonen

Yhteisöpedagogi

Järjestö- ja nuorisotyön koulutusohjelma

(210 op)

Arvioitavaksi jättämisaika

(5/2021)

TIIVISTELMÄ

Humanistinen ammattikorkeakoulu
Koulutuksen nimi: Yhteisöpedagogi

Tekijät: Oona Ruokonen

Opinnäytetyön nimi: Mopotalli nuorisotyön työmenetelmänä – Nuorten osallistaminen pienen kunnan mopotallitoiminnan kehittämisessä

Sivumäärä: 40 ja 3 liitesivua

Työn ohjaaja: Jenni Hernelahti

Työn tilaaja: Myrskylän kunta, nuorisopalvelut

Opinnäytetyön tarkoitus oli tuottaa kehittämistyön menetelmien avulla tietoa mopotallin todellisesta tarpeesta ja tulevien käyttäjien toiveista. Opinnäytetyön tilaajana toimii Myrskylän kunnan nuorisopalvelut. Kehittämistyön idea kumpuaa nuorten pitkäaikaisesta toiveesta saada kuntaan oma mopotalli. Samaan aikaan myös nuorten liikennekäyttäytyminen herätti nuorisopalveluissa huolta, jolloin keinoja liikennekasvatukseen vahvistamiseen kaivattiin.

Kehittämistyöllä pyrin vastaamaan kysymyksiin: Onko mopotallitoiminnalle tarvetta? Millaista toimintaa nuoret toivovat? Mitä mopotallitoiminnalla voidaan saavuttaa nuorisotyön näkökulmasta? Kehittämistyön pääasiallisen tietoperustan muodostivat nuorisotyön muodoista, menetelmistä ja tehtävistä, nuorten osallisuudesta, sekä liikennekasvatuksesta kertova kirjallisuus ja aiemmat tutkimukset.

Aineistonkeruussa olen hyödyntänyt vertailukehittämistä soveltaen, haastattelua sekä nuorille suunnattua kyselyä. Menetelmät tukivat ja täydensivät toisiaan. Nuoria ja muita kuntalaisia osallistettiin toiminnan kehittämisessä. Tulosten pohjalta tarvetta nuorten yhteisöllisyyttä ja osallisuutta edistävälle, liikennekasvatusta vahvistavalle, sekä pitkäjänteisesti kokonaisvaltaista kasvua tukevalle mopotallitoiminnalle on.

Opinnäytetyön tarkoituksena on ensisijaisesti tuottaa hyötyä Myrskylän kunnan nuorisopalveluille. Opinnäytetyö vastasi rajallisin resurssein toimivan pienen kunnan tarpeeseen, selvittämällä mopotalli-konseptin sopivuutta ja mahdollisuuksia nuorisopalveluiden uudeksi työmenetelmäksi. Kehittämistyö tuottaa samalla hyötyä myös koko nuorisotyön toiminta-alalle, kuvaamalla kuinka mopotallia voidaan hyödyntää ammatillisen nuorisotyön työmenetelmänä.

Kehittämisprosessin tuotoksena syntyi lisäksi Myrskylän kunnalle työn tuloksista tiivistetty kehittämisopas, joka auttaa tilaajaa työmenetelmän käyttöönotossa.

Asiasanat: nuorisotyö, yhteisöllisyys, osallisuus, liikennekasvatus

ABSTRACT

Humak University of Applied Sciences
Community educator

Author: Oona Ruokonen

Title: Moped Garage as a youth work method – Participating the youth in the development process of the concept in a small community

Number of Pages: 40 and 3 attachment pages

Supervisor: Jenni Hernelahti

Subscriber: Youth services of Myrskylä municipality

The purpose of the thesis was to provide information about the need for mopeds-related youth center, and find out the expectations of future users. The thesis was commissioned by the youth services of Myrskylä municipality. The idea for this thesis came from the young people's long-term desire to have their own place to repair their mopeds. At the same time, the behavior of young people in traffic also raised concerns in youth services, which meant that means were needed to strengthen traffic education.

With this thesis I am looking for answers to the questions: Are there needs for moped-garage? What young people expect from this kind of activity? What can be achieved with a moped-garage from the perspective of youth work? The main knowledge in this development work based on the literature and previous research on the forms, methods and tasks of youth work, youth participation, and traffic education.

As data collection methods in this thesis, I used benchmarking, an interview and a survey for young people. The methods supported and complemented each other. Young people and other local residents were involved in the development process. Based on the results, there is a need for a moped-garage that promotes the communality and inclusion of young people, strengthens traffic education and supports long-term holistic growth.

The primary purpose of the thesis is to provide benefits to the youth services of Myrskylä municipality. The thesis responded to the need of a small municipality with limited resources by exploring the suitability and possibilities of the moped-garage concept as a new working method for youth services. Development work also provides benefits for the entire field of youth work, describing how moped-garage can be utilized as a working method for professional youth work.

The output of the development process was also a development guide for the youth services. The results of the work have been condensed into a guide designed to help the youth services implement the work method.

Keywords: youth work, communality, inclusion, traffic education

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

1	JOHDANTO.....	6
2	KEHITTÄMISTYÖN LÄHTÖKOHDAT	7
	2.1 Tilaaja ja toimintaympäristö	7
	2.2 Kehittämistyön tarve	7
	2.3 Kohderyhmä.....	8
	2.4 Kehittämistyön tavoite	10
3	TIETOPERUSTA.....	12
	3.1 Kunnallisen nuorisotyön työmuodot.....	12
	3.2 Nuorisotyön tehtävät.....	13
	3.3 Nuorten osallisuus.....	13
	3.4 Liikennekasvatus.....	14
4	KEHITTÄMISTYÖN MENETELMÄT	15
	4.1 Vertailukehittäminen.....	15
	4.2 Asiantuntijahaastattelu	16
	4.3 Yhteisöllisestä ideoinnista kyselyksi	17
5	AINEISTON ANALYYSI, TULOKSET JA TUOTOS.....	19
	5.1 Vertailukehittämisen raportointi ja analysointi.....	19
	5.2 Haastattelun analysointi	20
	5.3 Kyselytulosten raportointi ja analyysi	23
	5.4 Mopotalli nuorisotyön näkökulmasta	30
	5.5 Tuotos	32
6	ARVIOINTI JA POHDINTA.....	35

LÄHTEET	38
LIITTEET.....	41
LIITE 1: Haastattelukysymykset	41
LIITE 2: Kyselylomake	43

1 JOHDANTO

Opinnäytetyöni tilaajana toimii Myrskylän kunnan nuorisopalvelut. Toimin itse nuorisopalveluissa määräaikaisena nuorisotyöntekijänä ohjaten toimintaa nuorisotilalla, joten omaan ammatillisen käsityksen ja omakohtaisen kokemuksen kehittämistyön tarpeesta ja kohderyhmästä. Nuorisopalveluissa työskentelevät lisäksi kunnan nuoriso-ohjaaja ja etsivä nuorisotyöntekijä.

Loppuvuodesta 2020 keskustelimme Microsoft Teams -kokouksessa yhdessä Myrskylän kunnan nuoriso-ohjaajan, hyvinvointijohtajan ja kunnanjohtajan kanssa ilmoille nousseesta nuorten mopotallitoiveesta ja sen mahdollisuuksista. Samaan aikaan nuorten keskuudessa oli havaittu levottomuutta, ja nuorten liikennekäyttäytyminen herätti huolta nuorisopalveluissa. Toin ilmi kiinnostukseni lähteä edistämään nuorten hyvinvointia ja kerroin lähestyvänä yhteisöpedagogin opinnoissani loppuvaihetta, jolloin opinnäytetyö olisi pian ajankohtainen. Myrskylässä, kuten pienissä kunnissa yleensäkin, resurssit ovat rajalliset ja yhdellä nuoriso-ohjaajalla on jo valmiiksi hoidettavanaan isoja kokonaisuuksia. Niinpä päätimme yhteistuumin laittaa mopotallitoiminnan sopivuuden ja toteutusmahdollisuuksien selvittämisen kunnan nuorisotyön uudeksi menetelmäksi, liikkeelle opinnäytetyöni muodossa. Ajatus mopotallista syntyi puhtaasti nuorten toiveesta, mutta kehittämistyössäni yhdistyvät sekä tilaajan tarve selvitystyölle että oma haluni kehittää nuorten elinympäristöä osallistavalla työotteella.

Opinnäytetyö alkaa kehittämistyön lähtökohtien avaamisella. Taustoitin Myrskylän kunnan nuorisopalveluiden tilaa, kuvaan kehittämistyön tarvetta, kohderyhmää ja tavoitteita. Ennen varsinaista prosessin kuvausta, käsittelen kehittämistyöni teoreettista viitekehystä, joka muodostuu nuorisotyön muodoista ja tehtävistä, nuorten osallisuudesta, sekä liikennekasvatuksesta kertovasta kirjallisuudesta ja aiemmista tutkimuksista.

Aineiston keruussa hyödynnän vertailukehittämisen työotetta keräämällä tietoa siitä, kuinka vastaavaa toimintaa on suunniteltu muualla. Sovellan toisilta oppimaani tietoa omaan kehittämistyöhöni sopivaksi. Aineistonkeruumenetelminä käytän myös haastattelua ja kyselyä. Haastattelulla syvennän keräämääni tietoa. Kyselyllä kartoitan kohderyhmän toiveita ja tarpeita.

Avaan ja analysoin kehittämistyön menetelmien tuloksia. Kerron tuloksiin pohjautuen mitä mopotallitoiminta nuorisotyön työmenetelmänä tarkoittaa ja mitä sillä voidaan saavuttaa. Lopuksi pohdin kehittämistyöni merkitystä ja arvioin tilaajan laatiman palautteen pohjalta työn hyödynnettävyyttä ja tilaajan asettamien tavoitteiden saavuttamista.

2 KEHITTÄMISTYÖN LÄHTÖKOHDAT

2.1 Tilaaja ja toimintaympäristö

Kehittämistyön tilaaja on Myrskylän kunnan nuorisopalvelut. Myrskylä on maaseutukunta Uudellamaalla ja sen väkiluku vuonna 2019 oli 1 882 asukasta (Tilastokeskus 2020). Suomen nuorisotyön tilastojen (2018) mukaan 527 henkilöä (27,4%), eli yli neljäsosa koko Myrskylän väestöstä on 0–28-vuotiaita, eli nuorisolain (1285/2016) määritelmän mukaan nuoria.

Nuorisopalveluiden tavoite Myrskylässä on toimia kodin ja koulun tukena nuoren kasvulle, taata turvallisia ja viihtyisiä vapaa-ajanviettomahdollisuuksia, tukea nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä olla tarvittaessa itsenäistyvän nuoren tukena koulutuksen tai työn ja elämänhallinnan osa-alueilla. Nuorisopalveluista vastaavat nuoriso-ohjaaja ja etsivä nuorisotyöntekijä. (Myrskylän kunta 2021a.)

Kunnassa on tarjolla nuorisotilatoimintaa kolmelle eri ikäryhmälle: 3.–6.-luokkalaisille kaksi kertaa viikossa, 13–17-vuotiaille kolme kertaa viikossa, sekä 16–29-vuotiaille kerran viikossa. Myrskylän keskustassa sijaitsevassa nuorisotilassa voi viettää vapaa-aikaa yhdessä kavereiden ja ohjaajien kanssa jutellen, pelitarjontaa hyödyntäen, askarrella tai vaikkapa musiikkia kuunnellen. Kunnan nuoriso-ohjaaja vastaa nuorisotilan toiminnasta. (Myrskylän kunta 2021a.) Nuorisotilalla voi osallistua ohjattuun toimintaan ja nuorilla on myös mahdollisuus vaikuttaa tilalla tapahtuvan toiminnan sisältöön ja hankintoihin.

Myrskylässä vaikuttaa 13–22-vuotiaista myrskyläläisistä koostuva nuorisovaltuusto. Kuntalaki (2015/410 26§) velvoittaa kuntia asettamaan nuorisovaltuuston nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi. Myrskylän nuorisovaltuusto on puoluepoliittisesti sekä uskonnollisesti sitoutumaton vaikuttajaryhmä, joka edustaa kunnan nuoria ja heidän näkemyksiään kunnallisessa päätöksenteossa. Nuorisovaltuusto tuo nuorten äänen kuuluviin ja ottaa kantaa ajankohtaisiin asioihin. (Myrskylän kunta 2021b.)

2.2 Kehittämistyön tarve

Mopotalli on pitkään Myrskylässä muhinut toive. Mopotallin perustaminen on herättänyt keskustelua kuntalaisten keskuudessa aiemmin myös sosiaalisessa mediassa. Nuorisotilalla työkennellessäni olen havainnut mopotallitoiveen nousevan esille tasaisin väliajoin nuorten keskustelussa.

Myrskylän nuorisotilalla toteutettiin marraskuussa 2020 IdeaBoxi-kysely nuorisotilan kävijöille. Nuorisopalveluiden toteuttaman IdeaBoxin tarkoituksena oli kerätä tietoa siitä, minkälaista toimintaa nuoret toivovat nuorisopalveluissa sekä nuorisotilalla toteutettavan kaudella 2021. IdeaBoxiin kerättiin toiveita kuukauden ajan. Vastauksia tuli noin 35 kappaletta. Yli neljäsosa (26%) vastaajista esitti toiveen mopotallista. Yhdeksän nuorta ehdotti, että nuorisotilan läheisyyteen tai muualle kylälle perustettaisiin mopotalli. Mopotallia koskevilla vastauksilla painotettiin tarvetta omaan tilaan, sekä halua huolehtia ko. tilasta. Ehdotuksista kävi myös ilmi, että nuoret ovat valmiita ottamaan vastuuta tilasta ja toiminnasta. (Lindberg 2021a.)

Myrskylän kunnan (2019) strategiassa yhdeksi tavoitteeksi on määritelty: Kunnassa on seudun houkuttelevimmat lapsiperheiden ja nuorten palvelut. Mopotallitoiminta lisää nuorille suunnattuja harrastusmahdollisuuksia ja tukisi nuorten omaa olemassa olevaa harrastuneisuutta.

Nuorten keskuudessa on havaittu levottomuutta ja nuorten liikennekäyttäytyminen on herättänyt huolta. Nuorten turhautuminen ja tekemisen puute näkyy havaintojeni mukaan levottomuutena, ilkeinä sekä huomion hakemisena negatiivisin tavoin. Nuorille tarvitaan mielekästä tekemistä. Nuorten energia olisi kohdistettava järkevään ja mielenkiintoiseen toimintaan. Mopotallitoiminta nuorisotyön työmenetelmänä voisi tarjota mahdollisuuden puuttua häiriökäyttäytymiseen ja edistää nuorten liikenneturvallisuutta. Opinnäytetyö on tärkeä, jotta kehittämissä mopotalli hankkeen käynnistämiseksi voidaan aloittaa.

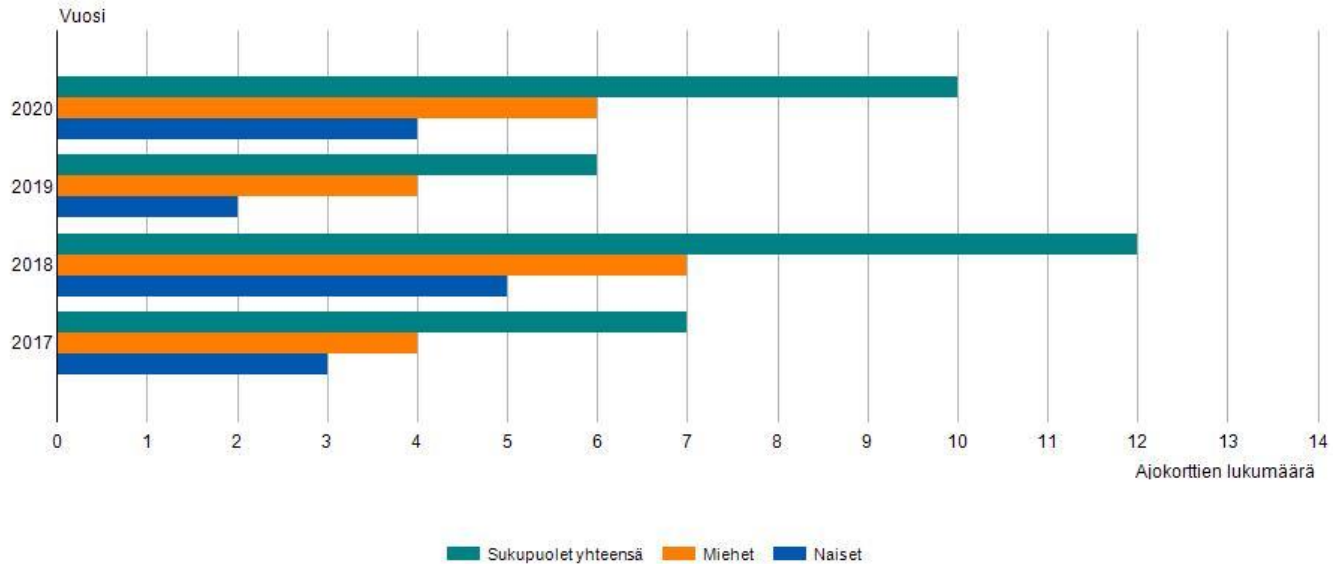
2.3 Kohderyhmä

Kehittämistyön kohderyhmää ovat Myrskylässä vaikuttavat 13–20-vuotiaat nuoret. Vaikka mopokortin voi suorittaa vasta 15-vuotiaana, herää kiinnostus mopoihin ja niiden korjaamiseen usein nuorilla jo aiemmin. Moni nuori ei myöskään suorita henkilöauton kuljettamiseen tarvittavaa B-luokan ajokorttia heti kun se olisi mahdollista, saati hanki omaa autoa, vaan jatkaa mopoilua vielä täysi-ikäisyyden saavutettuaankin. Siksi koen tärkeäksi, varsinkin näin kehittämistyön alkuvaiheessa, kuulla 13–20-vuotiaiden näkemyksiä ja ideoita toiminnan kehittämisessä.

Aikaisintaan 14-vuotiaana voi hakea mopokortin hankkimiseksi tarvittavaa ajokorttilupaa. Mopon kuljettamiseen tarvitaan AM/120-luokan ajokortti, jonka voi saada aikaisintaan 15-vuotiaana. (Liikenne- ja viestintävirasto Traficom 2020.)

Kaavio 1: Toimitetut ajokortit

Toimitetut ajokortit muuttujina Sukupuoli ja Vuosi. Myrskylä, 15, Mopokortit (AM120).

Lähde: Liikenne- ja viestintävirasto Traficom

Liikenne- ja viestintävirasto Traficomin (2021) ylläpitämästä tilastotietokannasta selviää, että vuosien 2017–2020 välisenä aikana AM120-luokan mopokortteja 15-vuotiaille Myrskylässä asuville nuorille on toimitettu yhteensä 35 kappaletta.

Tilastotietokannan mukaan molemmat ajokorttien haltijoiden sukupuolet yhteenlaskettuna (miehet 6, naiset 4), kymmenen myrskyläläistä ikäluokaltaan 15-vuotiasta nuorta on saanut AM120-luokan mopokortin vuonna 2020. Kymmenen ei kuulosta kovin suurelta määrältä, mutta kun lukua verrataan Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (2021) ylläpitämän tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanetin antamaan 15-vuotiaiden kokonaislukumäärään, tilanne muuttuu. Sotkanetin mukaan 15-vuotiaita myrskyläläisiä nuoria on vuonna 2020 ollut kaksikymmentä. Sen perusteella jopa 50 prosenttia edellisvuonna 15-vuotta täyttäneistä nuorista on hankkinut mopokortin. Korostaakseni myrskyläläisten mopoilijoiden suurta määrää suhteessa nuorten kokonaislukumäärään, tein saman vertailun pääkaupunkimme Helsingin 15-vuotiaille. Sotkanetin (Terveyden ja hyvinvoinninlaitos 2021) mukaan Helsingissä 15-vuotiaiden lukumäärä vuonna 2020 oli 5493, ja Traficomin (2021) tilastotietokannan mukaan samana vuonna vain 330:lle 15-vuotiaalle nuorelle toimitettiin mopokortti. Eli Helsingissä vain noin kuusi prosenttia 15-vuotiaista sai mopokortin vuonna 2020.

Mopotallitoimintaan osallistuminen ei vaadi omaa mopoa tai polkupyörää, mutta uskon toiminnan houkuttelevan mopokortin ja oman mopon omistavia tai omasta moposta ja mopokortista haaveilevia nuoria. Elina Nikoskisen (2011, 16) mopoilua ilmiönä tarkastelevassa tutkimuksessa kerrotaan mopon mahdollistavan nuoren itsenäisen, vanhempien kyydistä tai julkisesta liikenteestä riippumattoman liikkumisen kodin, koulun, kavereiden ja harrastusten välillä. Myrskylän maaseutukunnassa julkinen liikenne on vähäistä, jolloin mopot ja traktorit tarjoavat taajama-alueen ulkopuolella asuville nuorille mahdollisuuden mm. vapaa-ajan elinympäristön laajentumiseen. Myrskylän kunnan toimistosihteeriltä saamieni väestörekisteriohjelman tietojen (Kallio-Kojonen 2021) mukaan tänä vuonna 15, 16 ja 17 vuotta täyttäviä, eli aikavälillä 1.1.2004–31.12.2006 syntyneitä nuoria on Myrskylässä tällä hetkellä 68.

2.4 Kehittämistyön tavoite

Kehittämistyössä on hyvin oleellista tuntee perusteellisesti tulevien käyttäjien tarpeet. Tulevia käyttäjiä kannattaa ottaa mukaan kehittämisprosessiin jo mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. (Ojasalo, Moilanen & Ritalahti 2015, 68.) Tämän kehittämistyön tärkeimpänä tehtävänä on selvittää nuorten, eli mopotallin tulevien käyttäjien näkemykset, tarpeet ja toiveet, sekä siten osallistaa nuoria mukaan mopotallitoiminnan kehittämisprosessiin alusta alkaen.

Kehittämistyön tavoitteena on tuottaa tietoa Myrskylän nuorisopalveluille uuden mopotallitoiminnan pilotointia varten. Erillisen tuotoksen tavoitteena on avata mopotallitoiminnan tarkoitusta ja tavoitteita, kerätä tietoa hyväksi havaituista käytänteistä ja nostaa esiin nuorten toiveita sekä avata heidän tarpeita. Kehittämistyöllä pyrin vastaamaan kysymyksiin: Onko mopotallitoiminnalla tarvetta? Millaista toimintaa nuoret toivovat ja tarvitsevat? Mitä mopotallitoiminnalla voidaan saavuttaa nuorisotyön näkökulmasta?

Opinnäytetyön tavoitteena on auttaa tulevaisuudessa kehittämään matalan kynnyksen vapaa-ajan toimintaa mopoilusta ja menopelien rassailusta kiinnostuneille nuorille. Avoimen oven mopotalli toiminnan päämääränä on tulevaisuudessa vakiintua osaksi nuorisopalveluiden kokonaistoimintaa.

Yhtenä kehittämistyön laajempina tavoitteena on edistää toimintaa, joka lisää tietoa liikenneturvallisuudesta. Toiminnan tarjoaman liikennekasvatuksen tavoitteena on vähentää nuorten holtitonta liikennekäyttäytymistä ja ennaltaehkäistä tapaturmia. Mopotallitoiminnan tarkoituksena on edistää nuorten osallisuutta, yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia, kehittää vastuullisuutta

sekä ehkäistä syrjäytymistä. Mielekkään kokoontumistilan avulla voitaisiin ennaltaehkäistä il-
kivaltaa ja vahingontekoja. Nuorten palveluiden lisääminen tukee myös Myrskylän kunnan
strategian tavoitteita.

3 TIETOPERUSTA

Tässä luvussa käsittelen kehittämistyöni teoreettista viitekehystä. Avaan kunnallista nuorisotyötä ja työmuotoja aikaisempiin tutkimuksiin perustuen. Seuraavaksi kuvaan nuorisotyön työmuotoja yhdistäviä yleisiä tehtäviä, eli funktioita. Määrittelen nuorten osallisuutta ja viimeisenä kehittämistyöni kannalta keskeisenä käsitteenä avaan liikennekasvatusta.

3.1 Kunnallisen nuorisotyön työmuodot

Nuorisolaki (1285/2016) määrittelee nuorisotyön nuorten kasvun, itsenäistymisen ja osallisuuden tukemisen yhteiskunnassa. Nuorisotyö ja -politiikka kuuluvat Nuorisolain 8 § mukaan kunnan tehtäviin. Kunnan tulee luoda edellytyksiä nuorisotyölle ja -toiminnalle tukemalla nuorten kansalaistoimintaa ja järjestämällä nuorille suunnattuja tiloja ja palveluja. Kuntalain (2015/410) 26. pykälän mukaan kunnanhallituksen on asetettava nuorisovaltuusto ja huolehdittava sen toimintaedellytyksistä.

Nuorisotyöstä Suomessa 2019 -verkkokyselyn (Allianssi 2019) mukaan kunnissa toteutettujen nuorisotyön työmuotojen määrä on lisääntynyt. Eniten lisääntyneet kunnallisen nuorisotyön työmuodot ovat koulunuorisotyö, etsivä nuorisotyö, työpajatoiminta sekä digitaalinen ja sosiaalisessa mediassa tehtävä nuorisotyö.

Nuorisotutkimusverkoston ja Kokkolan nuorisopalveluiden toteuttamassa toimintatutkimuksessa tarkasteltiin nuorisotyön työmuotoja. Tutkimuksessa määriteltiin työmuodon olevan vastaus kysymykseen: mitä nuorisotyö tekee. Työmuodot Kokkolassa jäseneltiin viideksi toiminnoksi: yhteisöllinen nuorisotyö, yhteiskunnallinen nuorisotyö, osallisuustoiminta, kulttuurinen nuorisotyö ja kohdennettu nuorisotyö. Yhteisöllinen nuorisotyö, johon koen mopotallitoiminnan luokittuvan, toimii nuorten elinpiirien alueilla tarjoten mahdollisuuksia omatoimiseen ja ohjattuun toimintaan osallistumiseen. Työmuodon tavoitteena on edistää nuorten elinolosuhteita elinpiirinsä yhteisössä ja tukea nuoren kasvua. (Kiilakoski 2015, 3.)

Petri Cederlöfin (2004, 51) suomalaista nuorisotyötä koskevan tutkimuksen mukaan kunnallisen nuorisotyön keskeisiin tehtäviin kuuluu: perusnuorisotyö, erityisnuorisotyö, nuorisotyön ja -toiminnan tuottaminen ja toiminnanohjaus, sekä nuorisopolitiikka ja nuorten elinolostrateginen työ.

3.2 Nuorisotyön tehtävät

Nuorisotyötä tehdään erilaisissa ympäristöissä ja erilaisten tahojen toimesta. Nuorisotyön kenttä on laaja-alainen ja monimuotoinen. Juha Niemisen (2008) mukaan neljä perustehtävää kuitenkin yhdistävät usein nuorisotyön muotoja. Nämä neljä erotettavissa olevaa yleistä tehtävää, eli funktiota ovat: sosialisatiofunktio, personalisaatiofunktio, kompensatiofunktio ja resursointi- ja allokontifunktio.

Sosialisatiofunktioilla tarkoitetaan nuorten liittämistä kulttuurin, yhteiskunnan ja yhteisöjen jäseniksi, välittämällä hyväksi todettuja käyttäytymistapoja, toimintamalleja, rooleja ja arvoja uudelle sukupolvelle. Sosialisatiolla voi olla sekä säilyttävä että uudistava luonne, jolloin nuoret voivat joko omaksua tarjottuja rooleja ja arvoja, tai hylätä vanhat mallit ja muuttaa niitä. Kyse ei siis ole vain kulttuuriperinnön juurruttamisesta, vaan tarkoitus on tarjota myös tietoja ja taitoja, joiden avulla nuorten on mahdollista osallistua yhteiskunnan ja yhteisöjen kehittämiseen ja uudistamiseen. (Nieminen 2008, 23.)

Nuorisotyön toisena tehtävänä on tarjota tilaisuuksia kasvulle ja oppimiskokemuksille, ohjaten nuoren kehittymistä omat tarpeensa ja pyrkimyksensä tuntevaksi itsenäiseksi yksilöksi. Nuoren ainutlaatuisuuden ja yksilöllisyyden tunnustaminen ja tukeminen ovat edellytyksiä personalisaatiofunktion toteutumiselle. Sellaisten oppimisympäristöjen rakentamisella, missä nuoren on mahdollista kehittää taitojaan, itseilmaisua sekä myönteistä minäkuvaa, on merkitystä nuoren ihmisen personalisaatiolle. Kompensatio, eli nuorten sosialisatiossa ja personalisaatiossa ilmenevien puutteiden tasoittaminen ja korjaaminen, on nuorisotyön kolmas tehtävä. Nuorisotyöllä tuetaan ja ohjataan nuoria, joilla on ongelmia yhteiskuntaan liittymisessä, elämänhallinnassa tai omien persoonallisten mahdollisuuksien toteuttamisessa. Resursointi- ja allokontifunktiossa pyritään parantamaan nuorten yhteiskunnallista asemaa nuorisopolitiikan avulla ja vaikuttamaan yhteiskunnan nuorille osoitamiin voimavaroihin ja niiden kohdentamiseen. (Mt., 24–26.)

3.3 Nuorten osallisuus

Anu Gretschel (2008, 245) määrittelee nuorten osallisuuden merkitsevän osallisuuden tunnetta, sitä että nuori tuntee pystyvänsä ja pitää omaa rooliaan yhteisössä merkittävänä. Harrastustoiminnan mahdollistaminen, kuten mopotallitoiminta on yksi keino edistää osallisuutta. Osalli-

suustermiä itseään ei löydy nuorisolaista, mutta nuoriso-, perustus- ja kuntalaissa käytetään käsitteitä osallistuminen ja vaikuttaminen, jotka ovat väyliä terveyttä edistävään, sekä tasa-arvon ja terveyden edellyttämään osallisuuteen (Terveyden ja hyvinvoinninlaitos 2019). Nuorisolain (1285/2016) 24. § mukaan, nuoria on kuultava heitä koskevissa asioissa. Kunnan ja valtion viranomaisten tulee myös järjestää ja tarjota nuorille mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa paikallista, alueellista ja valtakunnallista nuorisotyötä ja -politiikkaa koskevien asioiden käsittelyyn. Kuntalain (2015/410) 22. § mukaan kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä tulee olla oikeus osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan.

3.4 Liikennekasvatus

Liikennekasvatus tulisi kytkeä kiinteästi nuorten jokapäiväiseen liikkumisympäristöön käytännönläheisellä ja mielekkäällä tavalla. Nuori itse, ympäristö ja olosuhteet, kevyt liikenne, ajoneuvot kuljettajineen, sekä säännöt, normit ja tavat ovat nuorten liikenneturvallisuuden vaikuttavia osatekijöitä. (Liikenneturva 2021a.) Perheen tuella sekä kunnallisen nuorisotyön ja koulujen liikennekasvatuksella voidaan vaikuttaa nuorten liikenneasenteisiin ja -käyttäytymiseen (Liikenneturva 2021b).

Liikenneturvan nuorisotyöntekijöille vuonna 2020 toteuttamasta kyselystä selviää, että liikennekasvatus on tärkeä teema, jota voisi lisätä nuorisotyön toteuttamisessa. Vaikka kyselyyn vastanneista nuorisotyöntekijöistä 91 prosenttia kertoo liikennekasvatuksen olevan jo osa omaa työtään, voisi silti 71 prosenttia vastanneista käsitellä liikennekasvatusta nuorisotyössä enemmän. Enemmistö vastaajista kertoi toteuttavansa tällä hetkellä liikennekasvatusta muiden kohtaamisten ohessa tapahtuvan vapaamuotoisen keskustelun kautta. 15 prosenttia vastaajista toteutti liikennekasvatusta mopotoiminnan kautta. (Liikenneturva 2020.) Nuorisotyöntekijöiden voidaan siis nähdä olevan tärkeässä roolissa myös liikennekasvattajina.

4 KEHITTÄMISTYÖN MENETELMÄT

Tässä luvussa esittelen kehittämistyössä käyttämiäni menetelmiä ja kuvaan, kuinka olen soveltanut niitä työssä. Kehittämistyöni aineistonkeruussa on vertailukehittämiselle tyypillisiä piirteitä. Haastattelun avulla syvensin kerättyä tietoa. Kyselyä soveltaessani olen käyttänyt laadullista työtettä.

4.1 Vertailukehittäminen

Vertailukehittäminen on menetelmä, jossa verrataan omaa kehittämisen kohdetta toiseen menestyvään kohteeseen. Ideana on toisilta oppiminen. Menetelmällä pyritään tunnistamaan parhaita käytäntöjä ja löytämään menestyksen syitä. Muualla hyväksi havaittuja käytänteitä sovelletaan luovasti oman organisaation olosuhteisiin sopiviksi, eli tuotetaan uutta. Tietoa hyväksi havaituista toimintatavoista voidaan hakea esimerkiksi kirjoista, internetistä tai vierailulla organisaatioon, johon omaa toimintaa halutaan verrata, ja havainnoimalla ja haastattelemalla. (Ojasalo ym. 2015, 43–44.) Mopoihin liittyvää toimintaa on jo olemassa, joten pyörää ei kannata yrittää keksiä uudelleen. Mielenkiintoni tähän kehittämistyöhön kumpuaa puhtaasti halusta toteuttaa nuorten toive ja tuoda heidän äänensä esille, sen sijaan että, itseltäni löytyisi harrastuneisuutta mopojen parista. Vailla henkilökohtaista asiantuntemusta, koin menetelmää soveltaen saavani kattavasti tietoa ja vinkkejä omaa kehittämistyötäni varten, ottamalla oppia muilta. Koska kunnassa ei vielä ole mopotallia, jonka toimintaa voisi verrata suoraan vastaavaan toimintaan, keskityin oppimaan toisilta mopotallitoiminnan suunnittelusta. Vertailuni keskittyi siis tuotoksen sijasta prosessin, eli suunnittelutyön tarkasteluun.

Aloitin vertailukehittämisen kaltaisen prosessini itsenäisen tiedonhaun kautta. Tutkin mopotalitoimintaa järjestäviä tahoja ja etsin potentiaalista vertailukohdetta, johon syventyä ja viedä menetelmää pidemmälle haastattelun muotoon. Tutkin mopotalitoimintaa järjestävien tahojen verkkosivuja, sosiaalisen median kanavia sekä toimintaa koskevia uutisia.

Tavoitteenani oli löytää mopotalli, jonka toiminnasta vastaa kunnan tai kaupungin nuorisopalvelut. Vertailukohteeksi valitsin nuorisotyöllistä avointa mopotalitoimintaa järjestävän Haminan mopotallin. Tutkin vertailukohteen historiaa ja menetelmiä, käymällä läpi Haminan nuorisopalveluiden verkkosivuja, sekä mopotalitoimintaa koskevia uutisia, artikkeleita ja haastatteluita. Kohde valikoitui sen perusteella, että se on nuorista lähtenyt melko tuore projekti, josta vastaa kaupungin nuorisopalvelut. Tutustuessani ja kartoittaessani kohteen toimintaa, kehitin

samalla tarkentavat haastattelukysymykset, syventyäkseen prosessin aikana heränneisiin kysymyksiin.

4.2 Asiantuntijahaastattelu

Haastattelu oli osa aiempaa vertailukehittämisen tapaista prosessia, mutta koin opinnäytetyön selkeyden kannalta tarpeelliseksi käsitellä sitä omana lukunaan. Haastattelun tavoitteena oli syventää aiemmin kerättyä tietoa. Haastattelulla halusin mm. tarkennusta siihen, millä tavoilla nuoret ovat osallistuneet toiminnan suunnitteluun, ja miten nuorten toiveet on huomioitu sekä toteutettu. Minua kiinnosti myös vertailukohteen lähtökohdat, joita vertaamalla voisin oppia oman kehittämistyöni toimintatavoista ja resursseista. Haastattelu kannattaa usein yhdistää kehittämistyössä myös toisiin menetelmiin, sillä useimmiten menetelmät tukevat hyvin toisiaan ja haastattelun avulla voidaan syventää tietoa (Ojasalo ym. 2015, 106).

Toteutin puolistrukturoidun asiantuntijahaastattelun, jota varten olin laatinut valmiiksi kysymykset. Haastattelun kysymysrunko (Liite 1) rakentui pitkälti aiemman tiedonhaun aikana esiin nousseista kysymyksistä. Puolistrukturoidussa haastattelussa haastattelijalla voi vaihdella sanamuotoja, sekä ennakkoon laadittujen kysymysten järjestystä, tai jättää soveltumattomia kysymyksiä pois ja/tai vaihtoehtoisesti esittää lisäkysymyksiä haastattelun kuluessa (Osasalo ym. 2015, 109).

Otin yhteyttä Haminan nuorisokoordinaattori Jenny Amperlaan ja sovimme haastattelusta. Amperlan nimi nousi esiin mm. mopotallista kertovassa uutisessa (Elonen 2020) aiemman tiedonhaku prosessin aikana. Asiantuntijahaastattelussa, erityisesti tutkittavaa ilmiötä silmällä pitäen valitut haastateltavat, ovat alallaan tunnustettuja asiantuntijoita, jotka edustavat jotakin organisaatiota (Anttila 2014). Haastateltavaksi ammattilaiseksi Amperla valikoitui juurikin sillä perusteella, että hän toimii Haminan kaupungin nuorisopalveluissa nuorisokoordinaattorina, ja on ollut aktiivisesti mukana mopotallin kehittämisessä. Tärkeä kriteeri haastateltavaa valittaessa, on haastateltavan tutkittavaa aihetta koskeva asiantuntemus ja omakohtainen kokemus (Vilkkä 2005, 114). Halusin tuoda esille Amperlan aseman tuoman erikoistietämyksen mopotallin kehittämisprosessista.

Haastattelu toteutettiin puhelimitse, sillä vallitsevan koronatilanteen vuoksi on suositeltavaa välttää lähikontakteja. Haastattelu nauhoitettiin, jotta haastattelijana kykenin keskittymään haastattelun etenemiseen sekä esittämään mahdollisia syventäviä lisäkysymyksiä. Litteroin, eli

kirjoitin auki nauhoitetun haastattelun. Haastatteluaineiston muuttaminen haastateltavien suullisia lausumia vastaavaan tekstimuotoon on työlästä ja aikaa vievää, mutta se helpottaa myöhemmin tutkimusaineiston analysointia (Vilkkä 2005, 116). Litteroinnin jälkeen aloitin aineiston analysoinnin, eli aineiston järjestelmällisen läpikäynnin.

4.3 Yhteisöllisestä ideoinnista kyselyksi

Viimeisenä aineistonkeruumenetelmänä tarkoitukseni oli käyttää yhteisöllistä aivoriihi-ideointimenetelmää. Yhteisöllisissä ideointimenetelmissä, kuten aivoriihityöskentelyssä, rohkaistaan kaikkia osallistujia ilmaisemaan vapaasti ajatuksiaan ilman kritiikkiä, ja luomaan uusia näkökulmia luovuutta tukien (Ojasalo ym. 2015, 44). Aivoriihi olisi toteutettu nuorista, eli toiminnan kohderyhmän edustajista koostuvassa ryhmässä. Menetelmän tarkoituksena oli kuulla nuorten toiveita mopotallitoiminnasta ja osallistaa nuoria tuottamaan ideoita. Oma roolini olisi ollut kannustaa ja tukea ideointia, sekä ohjata työskentelyä ja ideoiden läpikäyntiä, varmistaen että jokainen osallistuja pääsee mukaan tasavertaisena. Valitsin menetelmän sillä perusteella, että se sopii hyvin uuden projektin käynnistämiseen, ja se tuottaa paljon tietoa ja ideoita, joiden pohjalta kehitystyötä voidaan viedä eteenpäin (Maaseudun Sivistysliitto 2021). Aivoriihityöskentelyn oli tarkoitus tapahtua Myrskylän nuorisotilalla maaliskuun aikana. Vallitsevan koronaepidemiatilanteen ja siitä johtuvien rajoitusten myötä, nuorisotila jouduttiin sulkemaan maaliskuun ajaksi, eikä kokoontuminen ollut sallittua. Tilaisuutta aivoriihityöskentelylle ei voitu järjestää, joten jouduin pohtimaan vaihtoehtoisia tapoja tuoda nuorten tieto, tarpeet, toiveet ja ideat esille.

Vaihtoehtoiseksi ratkaisuksi yhteisölliselle ideointimenetelmälle, päädyin toteuttamaan internetkyselyn. Tilanne huomioon ottaen, kysely tuntui turvalliselta, sekä tehokkaalta vaihtoehdolta tuottaa tietoa. Kyselyn tavoitteena oli saada tietoa nuorten toiveista, tarpeista ja ideoista koskien mopotallitoimintaa, jolloin perusjoukkona toimivat Myrskylässä vaikuttavat nuoret. Menetelmällä etsin vastauksia kysymykseen: mitä nuoret toiminnalta toivovat ja tarvitsevat?

Kysely toteutettiin verkossa Webropol-työkalua käyttäen. Kyselyn linkki jaettiin Myrskylän nuorisopalveluiden sosiaalisen median eri alustoilla, eli Instagramissa, Facebookissa, Snapchatissa ja Discordissa. Vastaajien valinta ei siis perustu otantaan, eikä siten tuloksia voida yleistää koskemaan koko perusjoukkoa (Ojasalo ym. 2015, 129). Koska aineistoni ei täytä otoksen kriteerejä, mutta kohderyhmä on etukäteen päätetty, voidaan aineistoani kutsua harkinnanvaraiseksi näytteeksi (Vehkalahti 2014, 46).

Informointia suunnitellessani, pohdin mitkä tiedot ovat analyysin kannalta oikeasti tarpeellisia. Päätin toteuttaa kyselyn anonyymina sillä perusteella, ettei vastaajien henkilöllisyys ole välttämätöntä tietoa kyselyn toteuttamiselle. Kyselyyn vastaaminen oli täysin vapaaehtoista. Koska kysymykset koskivat nuorten toiveita heitä koskevan toiminnan kehittämisessä, koin nuorten olevan päteviä itse päättämään osallistumisesta kyselyyn. Kehittämistyöni etiikkaa ohjaavat YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen artikla 12 (Lapsen oikeuksien viestinnän yhteistyöverkosto 2021), joka takaa alle 18-vuotiaille oikeuden ilmaista vapaasti näkemyksensä heitä koskevissa asioissa, sekä Suomen perustuslain (1999/731) yhdenvertaisuuspykälä (6 §), jonka mukaan lapsien tulee saada vaikuttaa itseään koskeviin asioihin kehitystään vastaavasti.

Aloitin kyselylomakkeen suunnittelun kehittämistyöni tavoitteiden pohjalta. Suurin osa kysymyksistä hahmottui aiemman haastattelun jälkeen. Hyödynsin vertailukehittämisen avulla löytämiäni hyväksi todettuja toimintatapoja, esimerkiksi pyytämällä nuoria listaamaan kyselyssä välineitä ja tärkeitä työkaluja. Kysymyksiä laatiessani, keskityin muotoilemaan kysymyksistä mahdollisimman ymmärrettäviä kohderyhmä huomioon ottaen. Sisällytin kyselyyn avoimia, puoliavoimia ja monivalintakysymyksiä. Täysin avoimilla kysymyksillä halusin tuoda esiin nuorten spontaaneja näkemyksiä, johdattelematta ja tarjoamatta valmiita vaihtoehtoja. Avointen kysymysten runsasta käyttöä perustelen niiden sopivuudella sellaiseen tutkimukseen, jossa vaihtoehtoja ei vielä edes tarkkaan tiedetä (Vilkkä 2005, 87). Puoliavoimissa kysymyksissä yhdistin strukturoidun ja avoimen osuuden, pyytämällä ensin valitsemaan vastausvaihtoehtoista sopivan ja sen jälkeen perustelemaan valintaa tarkemmin avoimella tekstirivillä. Monivalintakysymyksissä vastaaja pystyi valitsemaan yhden tai useamman vaihtoehdon määrittelemättäni vastauslistalta.

Kävimme kysymykset läpi yhdessä Myrskylän kunnan nuoriso-ohjaajan kanssa, sekä lähetin kyselyrunгон (Liite 2) arvioitavaksi opinnäytetyön toimeksiantajan kontaktihenkilölle ennen kyselylinkin jakamista.

5 AINEISTON ANALYYSI, TULOKSET JA TUOTOS

Tässä luvussa avaan ja analysoin kehittämistyön menetelmien avulla saatuja aineistoja. Kuvaan aineiston pohjalta erillisessä luvussa mitä mopotalli nuorisotyön työmenetelmänä tarkoittaa, ja mitä sillä voidaan saavuttaa. Lopuksi kerron vielä lyhyesti kehittämisprosessin aikana syntyneestä tuotoksesta. Avaan mitä Myrskylän kunnalle jäävä kehittämisopas sisältää ja miksi tein tilaajalle erillisen tiivistetyn tuotoksen.

5.1 Vertailukehittämisen raportointi ja analysointi

Vertailukehittämisen ensimmäisessä vaiheessa määrittelin vertailun tarkoituksen. Tämän kehittämistyön vertailussa keskitytään prosessiin, siihen miten mopotallitoimintaa on lähdetty vieämään eteenpäin ja miten nuoret ovat osallistuneet toiminnan suunnitteluun ja kehittämiseen.

Lasten ja nuorten keskuksen koordinoimaa moottoripajatoimintaa löytyy jo useista kunnista ja kaupungeista ympäri Suomen. Lasten ja nuorten keskus ry, aikaisemmin nimellä Nuori kirkko ry tunnettu järjestö, syntyi Seurakuntien Lapsityön Keskuksen, PTK -poikien ja tyttöjen keskuksen ja Nuorten Keskuksen yhdistyttyä vuonna 2017 (Lasten ja nuorten keskus 2021a). Moottoripajatoiminta on erityisesti kaikkein heikoimmassa asemassa olevien lasten ja nuorten parissa tehtävää diakonia- ja kasvatustyötä, jota harjoittaa Suomen evankelis-luterilaiset seurakunnat yhteistyötahojen (kunnat, yhdistykset tms.) kanssa. Sosiaalista vahvistamista, liikennekasvatusta, syrjäytymisen ehkäisyä, sekä nuoren opintojen että kokonaisvaltaisen kasvun tukemista sisältävää moottoripajatoimintaa kuvataan elämänhallinnan opetusmateriaalina. (Lasten ja nuorten keskus 2021b.) Lasten ja nuorten keskuksen hallinnoiman sertifikaatin alla toimiminen vaatii yhteistyösopimuksen, jonka solmiminen edellyttää sitoutumista moottoripajabrändiin ja yhteisesti sovittuihin valtakunnallisiin toimintaperiaatteisiin (Lasten ja nuorten keskus 2021c).

Moottoripajatoiminnasta on tehty käsikirja, joka sisältää ohjeita pajan käynnistämiseen, pyörittämiseen ja kehittämiseen. Käsikirjan mukaan ensimmäinen vaihe on toiminnan tarpeiden kartoitus ja tavoitteiden asettaminen. Seuraavassa vaiheessa määritellään toiminta, eli kootaan perusteellisen taustatyön pohjalta tietoja mm. toiminnan kohderyhmästä, tavoitteista, käytännöistä, vastuista ja yhteistyökumppaneista. (Kaartinen 2017, 30–32.) Oma kehittämistyöni si-

sältää nämä vaiheet, ja Myrskylän kunnalle jäävään tuotokseen aion koota tietoa edellä mainituista aiheista. Kirjassa määritellyt alkuvaiheet vastasivat omia ajatuksiani, joten uskon olevani oikeilla jäljillä. Käsikirjan apukysymyksiä hyödynsin suunnitteluni tukena.

Moottoripajatoiminnassa on mukana erilaisia tahoja ja osa pajoista keskittyy myös autojen huoltoon ja korjaamiseen. Seuraavaksi aloin etsimään vertailukohtetta, jonka toiminta keskittyisi mopoihin. Valitsin Haminan mopotallin vertailukohteeksi. Löysin internetistä ”Nuorille oma mopotalli” -uutisen (Elonen 2020), jossa kerrotaan Haminan kaupungin nuorisopalveluiden mopotallitoiminnan suunnittelun vaiheista ja nuorten osallistumisesta suunnitteluun. Haminan kaupungin verkkosivuilta selviää myös, että kaupunki on vuokrannut toiminnalle tilan, johon Mopotalli avataan kokeiluna vuodenvaihteen 2020/2021 jälkeen (Haminan kaupunki 2020). Mopotallin suunnittelu- ja kehittämisprosessi olisi siis toiminnan järjestäjillä tuoreessa muistissa. Haminan nuorisopalveluilla on useita nuorisotyöntekijöitä sekä nuorisotiloja. Myrskylän kunta on huomattavasti pienempi organisaatio, ja nuorisopalveluista vastaa vain nuorisohjaaja ja etsivä nuorisotyöntekijä. Vertailukohteen toiminta pyöri siis erilaisilla resursseilla kuin kehitettävä toiminta. Syvennyn Haminan nuorisopalveluiden mopotallitoimintaan tarkemmin haastattelun analysoinnissa.

5.2 Haastattelun analysointi

Haastattelu oli osa vertailukehittämisen prosessia, mutta tekstin selkeyden vuoksi käsittelen haastattelun kautta löytämäni tietoa ja mahdollisesti omassa kehittämistyössä hyödynnettäviä hyviä käytäntöjä, omana lukunaan. Haastateltavana toimi Haminan nuorisokoordinaattori Jenny Amperla. Hänen avaama omakohtainen kokemus mopotalliproessin vaiheista ja yhteistyöstä nuorten kanssa tarjosi minulle arvokkaan mahdollisuuden syventää jo kerättyä tietoa ja kehittää seuraavaa aineistonkeruumenetelmääni.

Haastattelu on laadullinen tutkimusmenetelmä, jonka analyysi syntyy usein kahden vaiheen kautta: ensimmäisessä vaiheessa pelkistetään ja toisessa vaiheessa tulkitaan tuloksia (Ojasalo 2015, 119). Nauhoitin haastattelun ja litteroin sen kirjoitettuun muotoon. Kirjoitettua aineistoa tuli runsaat kuusi täyttä sivua. Aloitin analysoinnin ensin lukemalla litteroidun aineiston useaan kertaan. Seuraavaksi tulostin aineiston. Tein merkintöjä ja alleviivasin eri värein mielestäni kehitystyön kannalta tärkeimpiä asiakokonaisuuksia. Pelkistin tekstiä kirjoittamalla vain oleellisia asioita tiivistettyyn muotoon. Kun monimuotoista ja runsasta aineistoa, esimerkiksi litteroitua

tekstiä tiivistetään, aineiston informaatioarvo kasvaa. (Ojasalo ym. 2015, 139). Keräsin oleelliset havainnot ja kirjoitin auki, mitä haastattelusta voitiin päätellä. Koronatilanteen vuoksi Haminan mopotalli ei ollut vielä haastattelun aikaan auennut, mutta en nähnyt sitä esteenä, sillä kysymykset keskittyivät enemmän toiminnan suunnitteluun.

Haastattelussa korostui, että Haminan mopotallitoiminta on myöskin saanut alkunsa nuorten toiveesta. Mopotallia oli toivottu nuorille suunnatussa toimijuuskyselyssä, jossa kysyttiin mitä nuorten mielestä Haminassa pitäisi olla. Kertoessani Myrskylän nuorisotilalla järjestetystä Ideaboxi -kyselystä, haastateltava nosti esiin osallisuuden, joka kiteyttää hyvin myös oman kehittämistyöni lähtökohtia ja tavoitetta:

Osallisuuteen kuuluu just se, että kun nuoret ovat teillekin niitä ideoita tuonut, että te näytätte että niillä on väliä ja tuotte esiin että teilläkin tää etenee ja selvitellään (Amperla 2021).

Kuten jo aiemmin prosessin aikana ilmeni, ovat nuoret olleet mukana kehittämässä mopotallitoimintaa Haminaan. Haastattelun avulla pystyin syventämään tietoa siitä, millä tavoin nuoret ovat osallistuneet, ja miten heitä on osallistettu mukaan suunnitteluun. Haastateltava kertoo heidän kutsuneen nuorisotilan ja somekanavien kautta nuoria mukaan avoimeen suunnittelutiilaisuuteen. Koronatilanteen tuomien kokoontumisrajoitusten myötä he ovat pitäneet nuorten kanssa yhteyttä WhatsApp -ryhmän kautta, sekä järjestäneet suunnittelupalavereita Google Meet -sovellusta apuna käyttäen. Nuorille on tarjottu mahdollisuus vaikuttaa mopotallin aukioloaikoihin.

Heiltä kysyttiin toiveita, että kuinka usein he ajattelisivat että vois olla auki ja minä päivinä ja minkälaisin kellonajoin (mt.).

Tila ja välineratkaisuissa nuorten tarpeet oli myös otettu huomioon. Nuoret pääsivät listaamaan mielestään tarvittavia työkaluja, jonka pohjalta välineitä hankittiin. Tämän koin erittäin toimivaksi ratkaisuksi. Välineiden tulisi palvella juuri käyttäjiään, ja ketkähän olisikaan parempia listaamaan mopon huoltoon tarvittavia työkaluja kuin käyttäjät itse. Aion soveltaa tätä toimintatapaa myös omassa kehittämistyössäni.

Silloin kun me ekan kerran nähtiin, niin ihan konkreettisesti he luettelivat tavara kerrallaan että mitä he näkis että siellä on. Ja sitten vielä konsultoitin yhtä ammattilaista, joka katsoi sen listan läpi ja mietti mikä on järkevää. Se on nyt kutakuinkin

se lista mitä nuoret ekan tapaamisen aikana ehdotti ja sillä mennään. (Amperla 2021.)

Toiminnan sisällön suunnittelua kysyessäni, haastateltava kertoi nuorilta tulleen suunnittelupalavereissa hyviä ajatuksia siitä, mitä toiminnan sisältö tulisi olemaan. Nuorten ajatus toiminnasta sisälsi nuorisotilalle tyypillistä vapaata oleilua ja siinä ohessa mopojen kunnostusta. Haastattelussa ilmeni, että mopotallitoiminnassa tulee olemaan eri ikäisille tarkoitettuja aukioloaikoja, avoimia vakituisia aukioloaikoja sekä suljettua ryhmätoimintaa. Tilaa on tarkoitus käyttää sekä polkupyörä- että mopotallina. Myös ikärajan liittyen nuoria oli kuultu.

Haastattelussa nousi esille myös mopotallin tavoitteet ja liikennekasvatuksellinen näkökulma. Haminan mopotallihankkeen tavoitteena on mahdollistaa nuorille tila mopojen rassailuun, ja toiminnan kautta puuttua häiriökäyttäytymiseen liikenteessä.

Ja sitten toki myöskin tämmöinen liikennekasvatuksellinen näkökulma siinä mielessä, että tuolla liikenteessä liikutaan sitten kunnossa olevilla kulkupeleillä, ja ehkä siinä ohessa sitten ohjaajan kanssa voi jutella vähän liikennekäyttäytymisestä sun muusta, että semmoinen laajempi tavoite siinä myöskin on. (Mt.)

Haastateltava kertoi mopotallitoiminnalla olevan yhteiskunnallista vaikutusta juurikin liikenneturvallisuuden näkökulmasta. Liikennekasvatuksen lisääminen on myös oman kehittämistyöni tärkeä tavoite. Tätä toimivaa käytäntöä aion soveltaa myös omassa kehittämistyössä, sillä koen, että nuorisotyön menetelmillä häiriökäyttäytymistä voitaisiin ehkäistä myös Myrskylässä. Mopotalli voisi toimia nuorisotyön alustana, jonka avulla liikennekasvatusta voidaan tarjota nuorille mielekkäällä tavalla.

Haastateltava jakoi ajatuksia siitä, miten he olivat nuorten osallistamisessa edenneet. Sain arvokkaita vinkkejä siihen, kuinka minun kannattaisi lähteä omassa kehittämistyössäni osallistamaan nuoria mukaan suunnitteluun. Hän kehotti kohtaamaan nuoria suoraan ja juttelemaan heidän kanssaan. Nuorisovaltuustoa voisi käyttää äänitorvena nuorten laajempaan tavoittamiseen. Erilaiset kyselyt hän nosti erityisen hyväksi keinoksi. Haastateltava koki toimivaksi tavaksi myös kutsua nuoria avoimeen suunnittelupalaveriin. Haastattelussa nousi esiin hyvin samankaltaisia ajatuksia nuorten osallistamisesta kuin mitä itselläni jo oli kehittämistyötä suunnitel-

lessani. Olin suunnitellut järjestäväni avoimen suunnittelutilaisuuden nuorisotilalla, mutta koronan myötä tilanne muuttui. Haastattelu tuki ajatustani siitä, että voisin soveltaa kyselyä menetelmänä nuorten osallistamiseen.

Haastattelun kautta sain myös hyödyllistä tietoa mm. yhteistyökumppaneiden hankinnasta ja toiminnan ohjaamisesta. Tiedot auttavat minua laatimaan kattavan suunnitelman mopotallitoiminnan kehittämisestä Myrskylän nuorisopalveluille.

5.3 Kyselytulosten raportointi ja analyysi

Kysely oli suunnattu kaikille Myrskylässä vaikuttaville 13–20-vuotiaille nuorille. Kysely oli kuitenkin täysin vapaaehtoinen, ja sosiaalisessa mediassa jaetun linkin saatetekstissä kannustettiin vastaamaan ja vaikuttamaan mopotallitoiminnan kehittämiseen. Uskon kyselyn keränneen vastauksia perusjoukon osajoukolta, eli niiltä nuorilta, joita mopoilu ja menopelien rasaisu kiinnostaa. Tässä kohtaa näyte, eli perusjoukon osajoukko, jonka poiminnassa en ole käyttänyt todennäköisyysotannan menetelmiä, oli riittävä tuomaan suuntaa antavaa tietoa (Tilastokeskus 2021).

Kyselyssä voi olla riski tutkimusaineiston katoon, eli vastausprosentti saattaa jäädä haitallisen alhaiseksi (Vilka 2005, 74). Pohdin miltä osin vastaajien määrä on riittävä suhteessa kehittämistyöhön. Aluksi pelkäsin ettei vastauksia tulisi tarpeeksi, tai ne olisivat asiattomia tai selkeästi huumorimielessä ilmoille heitetyjä ajatuksia. Vastaajien suhtautumista kyselyyn ei voida arvioida, eikä siten tiedetä kuinka vakavasti vastaajat ovat tutkimukseen suhtautuneet (Ojasalo ym. 2015, 121). Tavoittelin kyselyllä kymmentä näkemystä. Kyselyyn vastanneiden kokonaismäärä oli lopulta 14. Vastauksia tuli mielestäni riittävä määrä ja 13/14 vastauksista oli asiallisia.

Kyselyn ensimmäisen osion avulla pyrin saamaan taustatietoa vastaajista. Luokittelen aineistoa mopotallitoiminnan osalta saatavuuteen ja saavutettavuuteen, tilaan ja välineisiin, sekä toimintaan liittyvien tekijöiden perusteella.

Ensimmäinen kysymys koski asuinpaikkakuntaa, johon kaikki 14 nuorta vastasivat asuvansa Myrskylässä. Seuraavalla kysymyksellä halusin kartoittaa vastaajien ikäjakaumaa. Kahdella ensimmäisellä kysymyksellä pyrin minimoimaan kehittämistyön kohderyhmään kuulumattomien henkilöiden vastaamisen. Alla olevassa taulukossa näkyy vastanneiden ikäjakauma. Taulukossa n -kirjain kuvaa vastaajien lukumäärää.

Taulukko 1: Vastaajien ikäjakauma

Ikä	n	Prosentti
13	2	14,3%
14	1	7,1%
15	4	28,6%
16	3	21,4%
17	0	0%
18-20	4	28,6%
Muu, mikä?	0	0%

”Onko sinulla mopokortti?” -kysymykseen seitsemän nuorta (50%) vastasi myöntävästi, viisi nuorta (35,7%) aikoo hankkia mopokortin ja kaksi nuorta (14,3%) ei aio hankkia mopokorttia lainkaan. Vaikka vastaajista vain 50 prosentilla on mopokortti, on omia mopoja kuitenkin 78,6 prosentilla vastaajista.

Taulukko 2: Mopokortti

Onko sinulla mopokortti?	n	Prosentti
Kyllä	7	50%
Ei vielä, mutta aion hankkia	5	35,7%
Ei ole, eikä tule	2	14,3%

Taulukko 3: Oma mopo

Onko sinulla mopo?	n	Prosentti
Kyllä	11	78,6%
Ei vielä, mutta haluaisin/aion hankkia mopon.	2	14,3%
Ei ole, eikä tule	1	7,1%

Seuraavassa osiossa halusin selvittää nuorten näkemyksiä harrastusmahdollisuuksista Myrskylässä. Kysymykseen ”Onko Myrskylässä mielestäsi riittävästi harrastusmahdollisuuksia?” kuusi nuorta (42,9%) vastasi myöntävästi, ja kahdeksan (57,1%) kieltävästi. Ei -vastausvaihto-

ehdon valinneet saivat halutessaan avata, mitä mahdollisuuksia Myrskylässä voisi olla enemmän. Avoimeen tekstikenttään annetuissa vastauksissa nousi esiin toive laillisesta moposuorasta ja ajanviettopaikasta.

Seuraavaksi vuorossa oli ”sana vapaa”-osio, johon nuoret saivat kertoa mielipiteensä siitä millainen mopotallin tulisi olla, mikäli sellainen Myrskylään perustettaisiin. Kysymyksessä kehoitettiin kertomaan vapaasti ajatuksia ja ideoita. Minua kiinnosti, mitä nuoret ajattelevat mopotallitoiminnasta, ja halusin saada mahdollisimman aitoja vastauksia avoimeen kysymykseen, ennen siirtymistä tarkempiin teemoihin. Vapaa sana -osio keräsi yhteensä 10 vastausta, joista 9 olivat asiallisia. Vastauksista ilmeni mm. että mopotallin tulisi olla viihtyisä ja siisti, tunnelmaltaan ”chilli” tila, jossa olisi työkaluja ja työpiste, missä opetella korjaamaan mopoja.

Edellä mainittujen kysymysten jälkeen kyselyssä siirryttiin seuraavaan näkymään, jossa kysyttiin varsinaiseen mopotalliin liittyviä teemoja. Kysymykset koskivat mopotallin aukioloaikaa, ikärajaa, sijaintia, tilaa, välineitä, toimintaa ja toimintaan osallistumisen esteitä. Luokittelen aiheistoa mopotallitoiminnan osalta saatavuuteen ja saavutettavuuteen, tilaan ja välineisiin, sekä toimintaan liittyvien tekijöiden perusteella. En halunnut johdatella vastaajia antamalla valmiita vaihtoehtoja joista valita, vaan enemmistö kysymyksistä oli avoimia. Vaihtoehtojen laatiminen olisi lisäksi ollut haastavaa, sillä koen etten tunne tarkkaan vaihtoehtoja esimerkiksi sijaintiin tai välineisiin liittyen.

Saatavuutta ja saavutettavuutta määrittäviin kysymyksiin kuului: Milloin tallin tulisi olla avoinna? Lähes 80 prosenttia vastaajista oli sitä mieltä että tallin tulisi olla avoinna sekä arkena että viikonloppuisin. Avoimeen tekstikenttään annetut vastaukset viikonpäivistä vaihtelivat, mutta ajaksi toivottiin iltapäivä ja ilta-aikoja. Seuraava avoin kysymys koski mopotallin ikärajaa. Koodasin avoimet vastaukset kolmea väriä käyttäen ja siirsin kirjoitetut vastaukset kaavioon. Useampien vastausvaihtoehtojen kohdalla käytin matalinta ikärajaa, eli jos vastaus oli esimerkiksi 14–15 laskin luvun 14 mukaan kaavion prosentteihin. Kaksi vastaajaa mainitsi yläikärajan joka oli molemmilla 20 vuotta. Alaikärajoiksi ehdotettiin kolmea vaihtoehtoa joiden jakauma näkyy alla olevasta kaaviosta.

Kaavio 2: Ikäraja

Mopotallin sijaintia kysyttäessä enemmistö (57%) vastaajista toivoi mopotallin sijaitsevan keskustassa tai lähellä keskustaa. Vastauksista nousi kuitenkin esiin toive sellaisesta ympäristöstä, jossa mopoa voisi rauhassa testailla ilman pelkoa häiriön aiheuttamisesta. Aivan ydinkeskusta tuskin palvelisi silloin tätä tarkoitusta.

Viimeisellä saatavuuteen ja saavutettavuuteen liittyvällä kysymyksellä pyrin selvittämään nuorten mielipiteitä mopotallitoimintaan osallistumisen esteistä. Koin kysymyksen haastavaksi etenkin nuorimpia vastaajia ajatellen, joten kysymys ei ollut pakollinen. Vastaajat olivat listanneet hyvin samankaltaisia esteitä, mitä Haminan nuorisokoordinaattorin haastattelussa nousi esille. Osallistumisen mahdollisiksi esteiksi mainittiin korona, mopotallin sijainti, kuka toimintaa ohjaa sekä päihteet. Kynnys tulla paikalle saattaa olla suurempi, jos omaa mopoa ei ole. Vastaajan mukaan esteen poistamiseksi voisi painottaa, että mukaan saa tulla katselemaan ja hengailemaan kavereiden kanssa ilman mopoakin.

Tilan varustukseen liittyvissä kysymyksissä kartoitin nuorten toiveita mm. huonekaluista, koneista ja työkaluista. Kysymykset olivat avoimia, sillä varsinkin työkalut ovat minulle tuntemattomia, eikä minulla täten ollut riittävästi tietoa luetella vastausvaihtoehtoja monivalintakysymykseen. Avovastaukset ovat työläämpiä käsitellä, mutta koen saaneeni niistä kehittämistyön kannalta tärkeää tietoa, joka olisi muuten voinut jäädä havaitsematta. Ryhmittelin vastauksista samoja asioita värikoodeja apuna käyttäen ja siirsin tiedot taulukkoon. Alla lista tärkeimmiksi koetuista asioista.

Taulukko 4: Tilan varustus

Huonekalut, laitteet, sisustus yms.	Tärkeimpiä työkaluja
Sohva x9 Jääkaappi x4 Kahvinkeitin x2 Mikro Televisio Pöytiä Pelejä (esim tikkataulu) Kunnollinen valaistus	Lenkkiavainsarja x4 Räikkäsetti ja hylsysarja x4 Ruuvimeisselisetti x3 Teline mopolle Huoltomatto Papukaijapihdit ja sivuleikkurit Tunkki Rengaskone Kiillotuskone Paineilmakompura Kuusiokoloavaimia (10,13,17mm) Porakone Metalpolish (kiillotusaine) Nippusiteitä ja teippiä

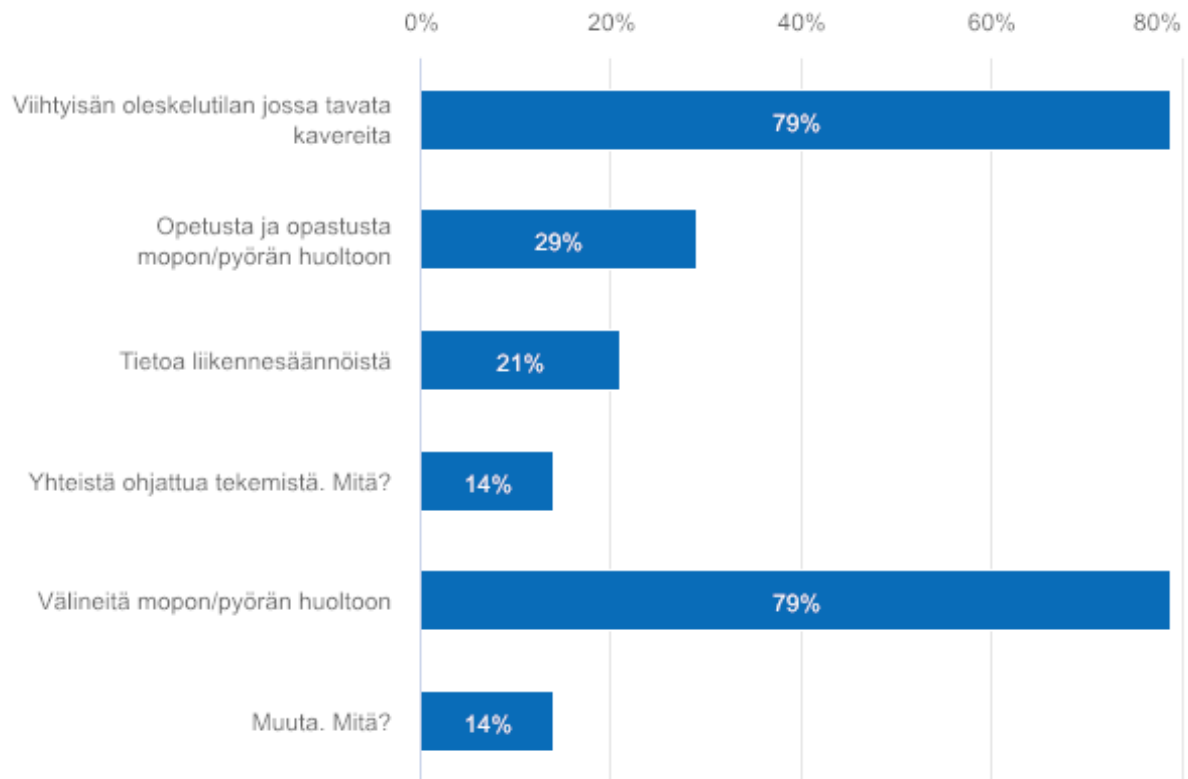
Sohva koettiin ehdottoman tärkeäksi mopotallin varustuksessa. Jääkaappi ja kahvinkeitin tois-
 tuivat myös muutamassa vastauksessa. Tärkeitä työkaluja kysyttäessä, lenkkiavainsarja, räik-
 käsetti & hylsysarja sekä ruuvimeisselisetti olivat listattu tarpeelliseksi useammassa vastauk-
 sessa. Vaikka vastauksiin lukeutui myös jonkin verran pintapuolisia näkemyksiä, esimerkiksi
 ”kaikkia perustyökaluja”, olen tyytyväinen että vastauksista saattoi kerätä paljon konkreettista
 tietoa nuorten tarpeista mopojen korjaamiseen vaadittaviin työkaluihin liittyen.

Otin käyttöön haastattelussa ilmenneen hyväksi havaitun menettelyn, ja esitin työkalulistan
 alan ammattilaiselle. Pyysin paikallisen autokorjaamon ammattilaiselta arvion listalla esiinty-
 vien työkalujen tarpeellisuudesta mopojen huoltamisessa. Tunkkia, kiillotuskonetta ja rengas-
 konetta ammattilainen ei nähnyt välttämättöminä välineinä, mikäli mopotallilla ei ole tarkoitus
 huoltaa myös autoja. Rengaskoneen voisi korvata rengasrautasarjalla. Muut listan välineet hän
 koki tarpeellisiksi. Listaa täydentämään hän vinkkasi voitelu- ja puhdistusaineet. Sain lisäksi
 näkemyksen siitä, mitä muuta toiminnassa tulisi ottaa välineiden osalta huomioon. Asianmu-
 kaiset sammutusvälineet ovat välttämättömiä, kemikaaleja tulisi säilyttää suljettavassa metalli-
 kaapissa, ja öljylle olisi hyvä olla erillinen keräysastia. (Metso 2021.) Hän esitti tärkeitä huo-
 mioita työturvallisuudesta.

Tollasessa toiminnassa turvallisuus on tärkeitä ottaa huomioon. Suojavälineet,
 esim. suojalasit, työhanskat, hengitys-suojaimet ja kuulosuojaimet ovat tarpeellisia.
 (Mt.)

Nuorten tarpeita ja toiveita toimintaan liittyen selvitin monivalintakysymyksellä, jossa nuoret valitsivat mielestään tärkeimpiä asioita valmiilta listalta, sekä avoimella kysymyksellä, johon nuoret saivat esittää vapaasti toiveitaan. Monivalintakysymyksessä oli mahdollisuus valita useampi vaihtoehto. Viihtyisä oleskelutila jossa tavata kavereita, sekä välineitä mopon/pyörän huoltoon, koettiin kaikkein tärkeimmiksi asioiksi. Yksitoista vastaajaa (79%) oli valinnut nämä kaksi asiaa tärkeäksi. Arvioin onnistuneeni tämän kysymyksen laatimisessa, sillä kaikki vastausvaihtoehdot keräsivät valintoja. Opetusta ja opastusta mopon/pyörän huoltoon toivoi neljä vastaajaa. Kolme vastaajaa toivoi mopotallitoiminnan tarjoavan tietoa liikennesäännöistä. Vähiten suosiota sai yhteinen ohjattu tekeminen, minkä vain kaksi vastaajaa oli valinnut tärkeäksi. Tämän kysymyksen perässä oli avoin tekstikenttä, johon sai halutessaan ehdottaa tekemistä. Molemmat yhteistä ohjattua tekemistä toivoneet jättivät ehdotuksen mopomiitistä. Vastausvaihtoehtoihin kuului myös ”muuta” sarake, jota sai avata tarkemmin avoimeen tekstikenttään. Erillisessä avoimessa kysymyksessä nousi esiin samoja toimintoja, kuin monivalintakysymyksessä. Jälkeenpäin ajateltuna, koen kysymyksen laatimisen tarpeettomaksi, sillä monivalintakysymyksen ”muuta” sarakkeen avoin tekstikenttä olisi ajanut asian, mikäli annetut vastausvaihtoehdot eivät olisi olleet nuorten näkökulmasta onnistuneita.

Kaavio 3: Kysymys: Valitse tärkeimmät asiat mitä toivoisit mopotallin tarjoavan? Vastaajien määrä: 14, valittujen vastausten lukumäärä: 33

Kysymyksellä ”Jos Myrskylään perustettaisiin mopotalli, kävisitkö siellä?” pyrin selvittämään kyselyyn vastanneiden kiinnostusta mopotallitoimintaan osallistumiseen. Vastauksista voidaan päätellä että mopotallilla olisi ainakin kaksitoista käyttäjää ja jopa 70 prosenttia kaikista vastanneista osallistuisi toimintaan usein. Vaikka kyselyn aineistoa ei voidakaan yleistää koskemaan kaikkia kohderyhmän nuoria, uskon silti vahvasti että mopotallilla kävisi enemmän nuoria, kuin mitä kysely keräsi vastaajiksi. Kaksi kieltävästi vastannutta kuului ikähaarukkaan 18–20. Avoimeen tekstikenttään annettuihin perusteluihin perustuen, voin päätellä kieltävästi vastanneiden siirtyneen mopoilusta autoiluun, eivätkä he ehkä siksi koe tarvetta osallistua mopotallitoimintaan. Mopotalli -nimi viittaa juuri mopoihin keskittyvään toimintaan, ja saattaa olla että ”en”-vaihtoehdon valinneiden vastaus voisi muuttua, mikäli mopotallitoiminta sisältäisi myös auton korjaus mahdollisuuden.

Taulukko 5: Jos Myrskylään perustettaisiin mopotalli, kävisitkö siellä? Vastaajien määrä: 14

	n	Prosentti
Varmasti kävisin usein	10	71,4%

Silloin tällöin	1	7,2%
Harvoin	1	7,1%
Ehkä	0	0%
En. Miksi?	2	14,3%

Jälkikäteen arvioituna, vaikka kysely ei kuulunutkaan alkuperäiseen aineistonkeruu suunnitelmaani, soveltui se kehittämistyöni tavoitteiden saavuttamiseen paremmin kuin olin ajatellut. Uskon kokemukseeni pohjaten, että yhteisöllinen ideointi nuorisotilalla ei olisi välttämättä tuottanut toivottua tulosta, sillä ryhmän paine on niin suuri. Menetelmän onnistuminen olisi saattanut riippua joukon ”johtajahahmojen” osallistumishalukkuudesta, joiden mukana muutkin olisivat joko uskaltaneet avoimesti ideoimaan, tai jättäneet paineen alla osallistumatta. Kysely avasi mahdollisuuden jokaiselle yksilölle oman mielipiteen avoimeen ilmaisuun nimettömänä, eikä ryhmä ollut johdattellessa vastausten sisältöä.

Suuri määrä täysin avoimia kysymyksiä ei kuitenkaan ollut tietojen analysoinnin kannalta paras vaihtoehto, sillä vapaamuotoisia kirjoitettuja vastauksia ei ollut helppo mitata. Kyselyn tuloksena syntyi arvokasta tietoa sisältävä näyte. Näytteen mielipiteet ja toiveet kulkivat samassa linjassa minulle aiemmin työssäni henkilökohtaisesti esitettyjen toiveiden kanssa.

5.4 Mopotalli nuorisotyön näkökulmasta

Koska mopoiilu koetaan paikallisten nuorten keskuudessa niin merkittäväksi osaksi elämää, olisi se mielestäni myös Myrskylän nuorisopalveluille oiva keino tavoittaa ja kohdata nuoria. Kuten Kokkolan kasvatuksellisen nuorisotyön perussuunnitelmassa, nuorisotyötä voidaan jaotella kolmiportaisesti noudattaen luokittelua: työmuoto, työmenetelmä ja työkalu. Yhteisöllinen nuorisotyö kuvaa nuorten lähiyhteisöihin ja vapaa-ajanviettopaikkoihin keskittyvää työmuotoa, jossa tuetaan nuorten kasvua ja parannetaan heidän asemaa ja elinolosuhteita paikallisesti nuorten elämänpiiriin yhteisöissä. Yhteisöllisen nuorisotyön menetelmiksi voidaan nimetä nuorisotilatoiminta ja harrastustoiminta. Työmenetelmä on useita työvaiheita sisältävä toimintatapa, jolla pyritään vastaamaan työmuodon tavoitteisiin. Työkalut, esimerkiksi tavoitteellinen keskustelu, ovat monissa menetelmissä hyödynnettäviä keinoja, joilla työmenetelmiä käytän-

nössä toteutetaan. (Kiilakoski, Kinnunen & Djupsund 2015, 81–85, 92) Edellä mainitun mallinnuksen mukaisesti, luokittelisin mopotallitoiminnan nuorisotyön työmenetelmäksi, joka kuuluu osaksi yhteisöllisen nuorisotyön työmuotoa.

Mopotallitoiminta nuorisotyön työmenetelmänä tarkoittaa nuorille merkityksellisen toiminnan mahdollistamista ja harrastuneisuuden tukemista, edistäen heidän elinolosuhteita elinpiirinsä yhteisössä. Mopotalli muodostaa oppimisympäristön, joka tukee pitkäjänteisesti nuorten kasvua ja liikennekasvatusta.

Mopotallitoiminnalla on siis kasvatuksellinen ja tavoitteellinen luonne, mutta mitä se käytännössä tarkoittaa? Nuorisotyö voidaan nähdä pitkällä aikavälillä myös kasvatuksena, nuoren kanssa elämisenä. Osallistuminen perustuu vapaaehtoisuuteen ja paikalle voi tulla puuhastelemaan mopojen kanssa, tai vaikka vaan tapaamaan kavereita ja viettämään aikaa päiheettömässä ympäristössä. Pelisäännöt luodaan yhdessä nuorten kanssa. Toiminnassa pyritään vastuuttamaan nuoria, jolloin rakentuu myönteistä merkityksen tunnetta. Osallisuutta ja yhteisöllisyyttä edistävän hauskan tekemisen kautta voidaan ennaltaehkäistä ulkopuolisuuden tunnetta, turhautumista ja jopa ilkivaltaa.

Kasvua ja kehitystä tukevan menetelmän ja toimintaympäristön kehittämisessä voidaan hyödyntää ammattilaisten ja vapaaehtoisten toimijoiden yhteistyötä (Nyman 2012, 249). Vapaaehtoisten toimijoiden tuoma asiantuntemus mopojen korjaamisesta on korvaamattoman arvokasta.

Mopotalli mahdollistaa liikennekasvatuksen vahvistamista, nuorille mieluisassa ympäristössä. Liikennekasvatus on tärkeä osa nuorisotyötä. Mopojen tekniikkaan tutustumisen yhteydessä mopon kunto ja turvalaitteiden toimivuus tulee testattua. Toiminnassa voidaan käydä läpi liikennesääntöjä ja pohtia yhdessä mopoilijan suhdetta muihin tienkäyttäjiin. Nuorten liikennekäyttäytymistä koskeviin haitallisiin asenteisiin pienessä kunnassa voidaan vaikuttaa mopotallitoiminnan avulla luontevasti. Kieltämisen sijaan, mopotalli tarjoaa nuorille myönteisen oppimisympäristön, onnistumisen kokemuksia ja kannustavaa tekemistä yhdessä vertaisten kanssa. Toisten nuorten riskikäyttäytyminen ja sitä koskevat normit, ovat merkittävä tekijä nuoren omassa riskikäyttäytymisessä ja sen hyväksyttävyyden kokemuksessa (Keskinen 2014, 81). Avoimella mopotallitoiminnalla pyritään vaikuttamaan yksilöiden riskikäyttäytymiseen, vaikuttamalla kaikkiin yhteisön nuoriin.

Lasten ja nuorten keskuksen koordinoima valtakunnallinen moottoripajatoiminta on jo osoittautunut hyväksi toiminnalliseksi menetelmäksi saada hylsysarjan ja muiden työkalujen avulla kontakti nuoriin, myös muuten vaikeasti tavoitettaviin yksilöihin (Kaartinen 2017, 13). Koen nuorisotyön näkökulmasta, uuden mopotallitoiminnan tavoitteiden kulkevan samassa linjassa nuorisotilatoiminnan kanssa, mutta biljardin ja pleikkarin sijaan, kohtaaminen ja yhteyden muodostaminen nuoreen tapahtuu mopojen ja työkalujen äärellä. Myrskylässä mopotalli voisi toimia luontevana keinona kontaktin luomiseen nuorten kanssa, joihin ei saada tuntumaa tyyppillisessä nuorisotilatoiminnassa.

Nuorisotyö ei ole vain ohjaajan ja nuoren kohtaamista, vaan myös nuorten ryhmysuhteiden luojittamista, kasvun tukemista ryhmän avulla (Kiilakoski ym. 2015, 23). Ohjaaja voi keskustella nuorten kanssa heitä askarruttavista asioista, ja ryhmässä voidaan käsitellä yhteisöllisesti ja yhteiskunnallisesti merkittäviä asioita mopojen rassailun ohessa.

Mopotallitoiminnasta nuori saa harrastuksen, joka tuo sisältöä elämään ja voi olla suuri voimavara arjessa. Harrastaminen kasvattaa itseluottamusta, yhteenkuuluvuuden ja osallisuuden tunnetta, pitäen yllä samalla merkittäviä sosiaalisia suhteita. Mopotallilla voi oppia ottamaan muita huomioon, sitoutumaan yhteisiin asioihin, toimimaan ryhmässä, ottamaan vastuuta tilasta ja välineistä, kehittämään itseään, oppimaan uusia taitoja ja löytämään omia vahvuuksiaan. Miehluisan harrastuksen tuoma merkitys kantaa pitkälle elämään, ja joidenkin kohdalla siitä saattaa syttyä elämän mittainen kipinä ja jopa myöhemmin ammatti.

Mopotalli vastaa paikalliseen tarpeeseen. Kehittämistyön tulosten pohjalta tarvetta avoimelle mopotallitoiminnalle on. Kyselyyn vastanneet toivoivat vapaata pääsyä ja rentoa tunnelmaa. Työmuotoja voidaan tarpeen vaatiessa myös muuttaa. Alkuun avoimena toimintana aloitettavan mopotallin rinnalle, voi myöhemmin syntyä tarve myös suljetulle pienryhmätoiminnalle. Kokemukseeni pohjautuen uskon, että Myrskylästä löytyy moottoreista ja tämän kaltaisesta toiminnasta kiinnostuneita nuoria, jotka voisivat hyötyä suljetusta pienryhmätoiminnasta. Mopotalli voisi siis olla hyvä täydennys myös etsivän nuorisotyöntekijän työkalupakkiin.

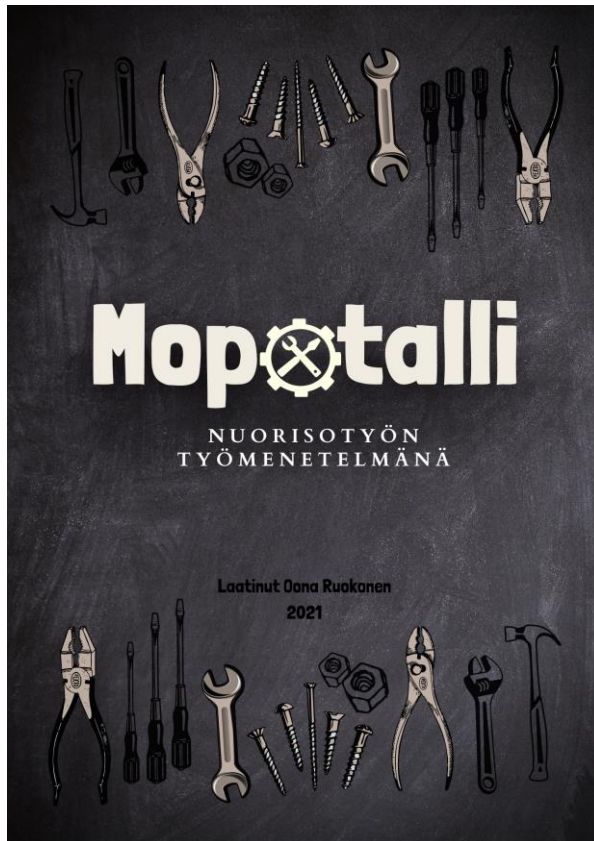
5.5 Tuotos

Kehittämisen prosessin tuotoksena syntyi tämän opinnäytetyön tuloksiin perustuva 12 sivuinen kehittämisopas. Myrskylän kunnalle jäävään tuotokseen olen koonnut tietoa mopotallin mahdollisuuksista. Tuotoksessa tuon esille nuorten äänen. Esittelen kyselyn pohjalta nousseita

nuorten tarpeita ja toiveita tilan, aukioloajan, ikärajan, välineiden ja toiminnan suhteen. Tuotos sisältää kyselyn kautta syntyneen työkalulistan. Lisäksi olen liittännyt siihen paikallisen auto- korjaamon ammattilaiselta saamani arvion listan työkalujen tarpeellisuudesta, sekä näkemyksen siitä, mitä muuta tilassa tulisi ottaa välineiden osalta huomioon.

Kuva 1: Kehittämisoppaan kansi

Kuva 2: Kehittämisoppaan sivu 6, Mopotalli -toiminnan tarkoitus lyhyesti

Osallistin nuorten lisäksi myös muita kuntalaisia mukaan toiminnan kehittämiseen. Laadin Facebook -yhteisöpalveluun julkaisun, jossa kerroin kehittämistyöstä, ja pyysin toiminnasta kiinnostuneita ottamaan yhteyttä. Mahdollisia yhteistyötahoja kartoittava julkaisu tuotti tulosta, ja useita innokkaita ilmoittautui alustavasti mukaan tukemaan toimintaa tavalla tai toisella. Tuotos sisältää listan näistä mahdollisista yhteistyötahoista, eikä siksi ole julkinen. Listalla on yrityksiä sekä yksityisiä henkilöitä, jotka ovat antaneet luvan olla heihin yhteydessä kun kehittämisprosessi etenee.

Tuotoksessa perustellaan mopotallitoiminnan tarvetta, sekä nuorten, että ammatillisen nuorisotyön tavoitteiden näkökulmasta. Liikennekasvatus, nuorten yhteisöllisyyden ja osallisuuden

edistäminen sekä kokonaisvaltaisen kasvun tukeminen ovat mopotallitoiminnan tärkeimpiä tavoitteita. Vaikka tämä kirjallinen opinnäytetyö onkin jo itsessään informatiivinen, halusin koota lisäksi Myrskylän kunnan nuorisopalveluille erillisen helppolukuisen ja visuaalisesti puhuttelevan kehittämissoppaan. Kehittämissoppaaseen olen koonnut tässä opinnäytetyössä jo kuvattua tietoa tiivistetyssä muodossa. Oppaan tarkoituksena on tarjota tietoa mopotallitoiminnan mahdollisuuksista, auttaa hahmottamaan mitä toiminnalla voidaan saavuttaa nuorisotyön näkökulmasta, sekä antaa vinkkejä ja keinoja mopotallitoiminnan kehittämiseen. Toivon tuotoksen auttavan tilaajaa työmenetelmän käyttöönotossa.

6 ARVIOINTI JA POHDINTA

Arviointi kulkee osana tämän opinnäytetyön jokaista lukua. Pohdin onko erillinen arviointiosio enää tarpeellinen, mutta halusin nostaa opinnäytetyön ja tuotoksen hyödynnettävyyden arvioinnin omaksi luvukseen. Prosessin eri vaiheiden onnistumisen arviointia, eli formatiivista evaluointia, olen tehnyt osana aiempaa aineiston analyysia, enkä palaa siihen enää uudelleen. Tässä luvussa keskityn siis vain summatiiviseen evaluointiin, eli arvioin tavoitteiden saavuttamista, työn hyödynnettävyyttä sekä vaikuttavuutta. (Humanistinen Ammattikorkeakoulu 2021.) Tilaajan työstä antama palaute kuuluu olennaisesti osaksi tätä arviointivaihetta.

Koen saavuttaneeni kehittämistyölle asettamani tavoitteet. Opinnäytetyö vastaa alussa laatimiini tutkimuskysymyksiin. Tärkein tavoite oli selvittää nuorten, eli mopotallin tulevien käyttäjien näkemykset, tarpeet ja toiveet. Kyselyn tuloksena saadun näytteen perusteella en voi tehdä täysin luotettavia yleistyksiä perusjoukkoon, mutta näyte antoi arvokasta tietoa vastaajien tarpeista. Näytteen mielipiteet ovat oikeiden vastaajien itsensä kirjaamia lausumia, joihin suhtaudun vakavasti.

Kehittämistyön edetessä, Myrskylän nuorisovaltuusto laati oman kannanoton mopotallitoiminnan tarpeesta. Asiasta päätettiin nuorisovaltuuston kokouksessa 13.4.2021. Olin mukana tilaisuudessa, jossa Myrskylän nuoria edustavat nuorisovaltuustolaiset antoivat yksiselitteisen kannanoton, jonka mukaan mopotallitoiminta koetaan tarpeelliseksi kunnan nuorille. Nuorisovaltuuston ohjaajalta (Lindberg 2021b) saamani kirjallisen kannanoton mukaan, nuorten tietoja ja taitoja mopon huollossa kehittävää, sekä ihmissuhteita ja kohtaamista edistävää toimintaa toivotaan mahdollisimman nopeasti Myrskylään. Kannanoton mukaan mopoilu on nuorten keskuudessa enemmän kuin harrastus, se on elämäntapa. Koen tärkeäksi nostaa esiin kehittämistyön innoittamana laaditun nuorisovaltuuston kannanoton, sillä se tukee kyselyni tuloksia mopotallin tarpeellisuudesta.

Arvioidakseni tilaajan asettaman tavoitteen saavuttamista sekä kehittämistyöni merkitystä ja hyödynnettävyyttä, lähetin opinnäytetyöni ja laatimani palautelomakkeen tilaajan edustajille tutustuttavaksi. Kutsuin toukokuun alussa järjestettyyn opinnäytetyön esittely- ja palautetilaisuuteen koolle Myrskylän kunnan nuoriso-ohjaaja Juuso Lindbergin, hyvinvointijohtaja Jaana Keisalan ja kunnanjohtaja Sam Vuorisen. Sain tilaaja organisaation edustajilta kirjallisen lausunnon, jossa huomioitiin mm. tilaajan asettaman tavoitteen saavuttamista, sekä kehittämistyön hyödynnettävyyttä tilaajan näkökulmasta.

Nyt valmistunut opinnäytetyö kertoo selkeästi sekä nuorten itsensä, vaikuttamistoi-
mielimen (nuorisovaltuusto), asiantuntijoiden, kuntalaisten ja muiden haastateltu-
jen näkökulmasta uuden työmuodon olevan toivottu ja tarpeellinen. Eteneminen
konkretiaan olisi tärkeää, nuorten toiveeseen on syytä vastata. (Vuorinen & Keisala
2021)

Nuoret ovat esittäneet toiveita mopotalliin liittyen jo vuosia. Osallisuus ei toteudu, eikä osalli-
suuden tunnetta tule, mikäli nuoret kokevat ettei puhe johda mihinkään (Gretschel 2008, 247).
Nyt heidän toiveet toiminnan suhteen on viimein kirjattu ylös ja nostettu esille. Työ viestii mo-
potallitoiveen esittäneille nuorille, että heidän tarve on kuultu ja heidän mielipiteillään on mer-
kitystä. Myös tilaaja organisaation edustajat arvioivat nuorten toiveeseen reagoimisen jo itses-
sään synnyttävän positiivista kuntakuvaa nuorille tärkeään asiaan selkeästi reagoivasta kotikun-
nasta.

Mopotallitoiminta vastaa siis sekä paikallisten nuorten että tilaajan tarpeisiin.. Toiminta voi-
daan nähdä konkreettisena keinona tarttua nuorten holtittomasta liikennekäyttäytymisestä he-
ränneeseen huoleen. Menetelmä tukee nuorisotilatoimintaa, antaen uusia välineitä nuorten koh-
taamiseen ja kontaktin luomiseen. Nuorisopalveluita missä tahansa voidaan parantaa entises-
tään kuuntelemalla nuoria, ja osallistamalla heitä mukaan toiminnan suunnitteluun.

Vaikka opinnäytetyön tarkoituksena oli tuottaa hyötyä ensisijaisesti Myrskylän kunnan nuori-
sopalveluille, tuottaa se samalla hyötyä myös koko nuorisotyön toiminta-alalle kuvaamalla
kuinka mopotallitoimintaa voidaan hyödyntää ammatillisen nuorisotyön työmenetelmänä.

Toiminnalla voidaan nähdä yhteiskunnallista hyötyä pidemmällä aikavälillä. Nuorten liikenne-
käyttäytymistä koskevia riskialttiita asenteita ei muuteta hetkessä, mutta mopotallilla asioista
voidaan keskustella luontevasti. Haitallisten, ja jopa terveydelle ja hyvinvoinnille vaarallisten
asenteiden muuttaminen parantaa nuorten ja koko yhteisön liikenneturvallisuutta.

Kehittämisen prosessin tuotoksena syntyi lisäksi Myrskylän kunnalle työn tuloksista tiivistetty ke-
hittämisopas. Tähän opinnäytetyöhön pohjautuen laadittu kehittämisopas otettiin kunnassa
ilolla vastaan, ja palautteessa sitä arvioitiin näin:

Opinnäytetyö jo sellaisenaan vastaa alkutavoitteeseen kiitettävästi ja sen hyödyn-
nettävyys on suuri. Siihen nähden työn ohessa laadittu kehittämisopas on erinomainen,
loistava lisä työmuodon käyttöönotossa tuoden työn tulokset konkreettisiksi,
ymmärrettäviksi ja luettavimmiksi. (Vuorinen & Keisala 2021.)

Kehittämistyön myötä toiminnan tarvetta on kartoitettu. Nuoria on kuultu ja toiveet on kirjattu ylös. Toimintaa on määritelty ja tavoitteet on asetettu. Myös kuntalaisia on osallistettu mukaan kehittämiseen, ja muutamia yrityksiä ja yksityishenkilöitä on ilmoittautunut mukaan tukemaan toimintaa tavalla tai toisella. Mopotallitoiminnan toimivuutta työmenetelmänä on hankala aukottomasti arvioida etukäteen, mutta kehittämissuunnitelmiin kuuluvalla todellisella toimintakeilulla voidaan saada tietoa asioista, jotka eivät selviä kuin kokeilemalla.

Haastattelussa ilmeni Haminan vastaavan toiminnan kehittämissuunnitelman pitkä matka vuosia sitten esitetyistä toiveista tilanteeseen, jossa vihdoinkin kaikki on valmista toiminnan aloittamista varten. Mopotallitoiveen toteuttaminen vaatii paljon työtä, mutta koen tämän nuorten tarpeita selvittävän kehittämistyön tärkeäksi ensi askeleeksi alkavassa prosessissa. Myös tilaaja kokee työstä olleen hyötyä:

Työn avulla kunta voi edetä seuraaviin käytännön vaiheisiin, kuten tilakartoitukseen, rahoitukseen ja kustannusten kartoittamiseen, aiheen viestintään, ohjausressin varaamiseen sekä kuntalaisten ja muun verkoston osallistamiseen (Vuorinen & Keisala 2021).

Nuorten tarpeita tulisi arvioida tästä eteenpäinkin jatkuvalla kehittämissuunnitelmalla, kuunnellen ja osallistaen. Toivon kehittämistyöni panevan alulle jotain, mikä tulevaisuudessa edistää nuorten hyvinvointia, liikenneturvallisuutta, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä Myrskylässä.

LÄHTEET

- Allianssi 2019. Kunnallisen nuorisotyön työmuodot. Viitattu 20.3.2021 <https://nuorisotyosta.fi/kunnallisen-nuorisotyon-tyomuodot/>
- Anttila, Pirkko 2014. Tutkimisen taito ja tiedon hankinta. Viitattu 1.4.2021. <https://metodix.fi/2014/05/17/anttila-pirkko-tutkimisen-taito-ja-tiedon-hankinta/>
- Cederlöf, Petri 2004. Nuorisotyö ja sen haasteet pienessä kunnassa. Nuorisotutkimusverkosto/Nuorisotutkimusseura, julkaisuja 45.
- Elonen, Leena 2020. Nuorille oma mopotalli. Reimari 17.11.2020. Viitattu 20.3.2021. <http://www.reimari.fi/2020/11/17/nuorille-oma-mopotalli/>
- Gretschel, Anu 2008. Nuori – ei asiakkaaksi, vaan vaikuttamaan nuorisotyön keinoin. Teoksessa Tommi Hoikkala & Anna Sell (toim.) Nuorisotyötä on tehtävä – Menetelmien perustat, rajat ja mahdollisuudet. Nuorisotutkimusverkosto/Nuorisotutkimusseura. Julkaisuja 76.
- Haminan kaupunki 2020. Haminan nuorille mopotallitoimintaa. Viitattu 20.3.2021. <https://www.hamina.fi/asukkaalle/ajankohtaista/haminan-nuorille-mopotallitoimintaa/>
- Humanistinen Ammattikorkeakoulu 2021. Opinnäytetyöopas YAMK. Kehittämistyön evaluointi, vaikutusten arviointi ja tulosten jalkauttaminen. Viitattu 26.4.2021. <https://humak.libguides.com/c.php?g=688355&p=4925418>
- Kaartinen, Jaakko 2017. Moottoripaja – Moottoripajatoiminnan käsikirja. Nuorikirkko ry. Viitattu 29.3.2021. https://issuu.com/nuortenkeskus/docs/moottoripaja_issuu_versio
- Kallio-Kojonen, Seija 2021. Tilastotietoja. Email oona.ruokonen@myrskylä.fi 9.4.2021
- Keskinen, Esko 2014. Lapset ja nuoret liikenteessä – kehitykselliset edellytykset ja liikenneturvallisuus. Liikenneturvan selvityksiä 5/2014. Helsinki: Liikenneturva. Viitattu 26.4.2021. https://www.liikenneturva.fi/sites/default/files/materiaalit/Tutkittua/Tutkimukset/keskinen_e_2012_lapset_ja_nuoret_raportti_nettiin.pdf
- Kiilakoski, Tomi & Kinnunen, Viljami & Djupsund, Ronnie 2015. Miksi nuorisotyötä tehdään? tietokirja nuorisotyön opetussuunnitelmasta. Humanistinen ammattikorkeakoulu julkaisuja 5. Nuorisotutkimusverkosto/Nuorisotutkimusseura julkaisuja 169. Humanistinen ammattikorkeakoulu. Viitattu 1.5.2021 <https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/106142/978-952-456-203-4.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- Kiilakoski, Tomi 2015. Nuorisotyön luonnetta ja merkitystä on kirjastettava. Nuorisotutkimusverkosto/Nuorisotutkimusseura. Viitattu 20.3.2021 https://www.nuorisotutkimusseura.fi/images/tiedostot/nakokulma06_nuorisotyyn_luonnetta_ja_merkitysta_on_kirjastettava.pdf
- Kuntalaki 2015/410. 26 §
- Lapsen oikeuksien viestinnän yhteistyöverkosto 2021. Lapsen näkemysten kunnioittaminen. Viitattu 10.4.2021. <https://www.lapsenoikeudet.fi/lapsen-oikeuksien-sopimus-turvaa-lapsen-ihmisoikeudet/sopimuksen-yleisperiaatteet/1955-2/>

- Lasten ja nuorten keskus 2021a. Tietoa moottoripajasta. Viitattu 29.3.2021. <https://www.lastenjanuortenkeskus.fi/moottoripaja/tietoa/>
- Lasten ja nuorten keskus 2021b. Tietoa meistä. Viitattu 27.4.2021. <https://www.lastenjanuortenkeskus.fi/meista/tietoa-meista/>
- Lasten ja nuorten keskus 2021c. Materiaalit. Viitattu 27.4.2021. <https://www.lastenjanuortenkeskus.fi/moottoripaja/materiaalit/>
- Liikenne- ja viestintävirasto Traficom 2020. Mopon ajokortin hankkiminen. Viitattu 25.3.2021. <https://ajokortti-info.fi/ajokortin-hankkiminen/mopon-ajokortin-hankkiminen>
- Liikenne- ja viestintävirasto Traficom 2021. Tilastotietokanta. Toimitetut ajokortit koonti-
luokittain vuosina 2014-2021. Viitattu 25.3.2021.
https://trafi2.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/TraFi/TraFi_Ajokortit/020_ajok_tau_102.px/table/tableViewLayout1/
- Liikenneturva 2020. Kysely nuorisotyöntekijöille 2020 - Yhteenveto kyselyn tuloksista. Viitattu 16.3.2021. https://www.liikenneturva.fi/sites/default/files/kysely_nuorisotyontekijöille_2020_verkkoon.pdf
- Liikenneturva 2021a. Liikennekasvatus. Viitattu 16.3.2021. <https://www.liikenneturva.fi/fi/opettajille/liikennekasvatus-1>
- Liikenneturva 2021b. Nuorten liikennekasvatus -Keinoja ja kanavia tavoittamiseen. Viitattu 16.3.2021. <https://www.liikenneturva.fi/fi/eri-ikaisena/nuorten-liikennekasvatus-keinoja-ja-kanavia-tavoittamiseen>
- Lindberg, Juuso 2021a. Ideaboxin vastaukset. Email oona.ruokonen@myrskylä.fi 27.3.2021
- Lindberg, Juuso 2021b. Nuvan kannanotto. Email oona.ruokonen@myrskylä.fi 15.4.2021
- Maaseudun sivistysliitto 2021. Menetelmäpankki, Aivoriihi. Viitattu 9.4.2021. <https://verkko-opisto.msl.fi/menetelmapankki/ryhmatyomenetelmia/aivoriihi/>
- Metso, Peter 2021. Ammattilaisen arvio työkalulistasta. Suullinen tiedonanto 27.4.2021
- Myrskylän kunta 2019. Myrskylän strategia 2020-2028. Viitattu 28.3.2021 <https://myrskylä.fi/wp-content/uploads/2019/12/strategia-saannot-ja-maksut-myrskylan-strategia-2020-2028.pdf>
- Myrskylän kunta 2021a. Nuorisotila NUOKKU. Viitattu 20.3.2021. <https://myrskylä.fi/hyvinvointipalvelut/nuorisolle/nuorisotila/>
- Myrskylän kunta 2021b. Nuorisovaltuusto. Viitattu 20.3.2021. <https://myrskylä.fi/hyvinvointipalvelut/nuorisolle/nuorisovaltuusto/>
- Nieminen, Juha 2008. Vastavoiman hahmo - nuorisotyön yleiset tehtävät, oppimisympäristö ja eetos. Teoksessa Tommi Hoikkala & Anna Sell (toim.) Nuorisotyötä on tehtävä – Menetelmien perustat, rajat ja mahdollisuudet. Nuorisotutkimusverkosto/Nuorisotutkimusseura. Julkaisuja 76.

- Nikoskinen, Elina 2011. Mopot ja mopoilu. Tarkastelua ilmiöstä, sen merkityksestä ja asemasta nuoren elämässä. Helsingin kaupungin nuorisoasiainkeskus, julkaisu 4/2011. Humanistinen ammattikorkeakoulu. Helsingin kaupungin nuorisoasiainkeskus. Viitattu 25.4.2021. <https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/38017/978-951-9245-12-6.pdf?sequence=1>
- Nuorisolaki 1285/2016.
- Nyman, Tarja 2012. Ammattikorkeakoulun suorittaneet yhteisöpedagogit työelämän ja alan kehittämisosajina. Teoksessa Katja Komonen & Leena Suurpää & Markus Söderlund (toim.) Kehittyvä nuorisotyö. Nuorisotutkimusverkosto/Nuorisotutkimusseura julkaisu 128, 244–260.
- Ojasalo, Katri & Moilanen, Teemu & Ritalahti, Jarmo. 2015. Kehittämistyön menetelmät – Uudenlaista osaamista liiketoimintaan. Helsinki: Sanoma Pro
- Suomen nuorisotyön tilastot 2018. Kuntien nuorisotyö. Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto. Viitattu 27.3.2021. <https://nuorisotilastot.fi/101/visualisoinnit/kuntien-nuorisotyö/>
- Suomen perustuslaki 1999/731. 6 §
- Terveiden ja hyvinvoinnin laitos 2021. Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanet. Tulostaulukko - 15-vuotiaat, lkm 31.12. Viitattu 9.4.2021. <https://sotkanet.fi/sotkanet/fi/taulukko?indicator=s7YIAQA=®ion=87Y2NgAA&year=sy5zBAA=&gender=t>
- Terveiden ja hyvinvoinninlaitos 2019. Osallisuus. Viitattu 20.3.2021 <https://thl.fi/fi/web/hyvinvointi-ja-terveyserot/eriarvoisuus/hyvinvointi/osallisuus>
- Tilastokeskus 2020. Kuntien avainluvut muuttujina Alue 2020 ja Tiedot. Viitattu 20.3.2021. https://pxnet2.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/Kuntien_avainluvut/Kuntien_avainluvut_2020/kuntien_avainluvut_2020_viimeisin.px/table/table-ViewLayout1/?rxid=444223df-f91c-4479-891f-5dcd50b983d2
- Tilastokeskus 2021. Käsitteet. Näyte. Viitattu 3.5.2021. <https://www.stat.fi/meta/kas/nayte.html>
- Vehkalahti, Kimmo 2014. Kyselytutkimuksen mittarit ja menetelmät. Helsinki: Finn Lectura
- Vilka, Hanna 2005. Tutki ja kehitä. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi
- Vuorinen, Sam & Keisala, Jaana 2021. Opinnäytetyön tilaajan palaute 5.5.2021. Ei julkaistu.

HAASTATTELU

- Amperla, Jenny 2021. Nuorisokoordinaattori. Puhelinhaastattelu 30.3.2021. Haastattelija: Oona Ruokonen

LIITTEET

LIITE 1: Haastattelukysymykset

Asiantuntijahaastattelun kysymysrunko 30.3.2021

Tämä haastattelu on osa Humanistisessa ammattikorkeakoulussa opiskelevan yhteisöpedagogiopiskelijan, eli minun Oona Ruokosen opinnäytetyötä. Opinnäytetyön tilaajana on Myrskylän kunnan nuorisopalvelut. Kehittämistyön tavoitteena on saada tietoa, jonka avulla voidaan tulevaisuudessa kehittää mopotallitoimintaa Myrskylään. Osallistuminen tähän haastatteluun on vapaaehtoista ja teillä on mahdollisuus keskeyttää haastattelu koska ja mistä syystä tahansa. Haastattelu äänitetään ja kirjoitetaan auki myöhemmin. Kehittämistyö valmistuu toukokuussa 2021, jonka jälkeen opinnäytetyö on luettavissa Theseus julkaisuarkistossa. Eli annatko suostumuksen haastatella sinua koskien Haminan mopotallitoiminnan suunnittelua?

HAASTATTELURUNKO

- Haastateltava (mopotallin vastaava) henkilö sekä toimenkuva?
- Mistä toimintanne on lähtenyt liikkeelle?
- Mikä on toimintanne kohderyhmä? Onko toiminnassa ikärajaa?
- Mikä on toimintanne tavoite?
- Toimiiko mopotallinne Lasten ja nuorten keskus ry:n hallinnoiman moottoripajatoiminta sertifikaatin alla? Oletteko suunnitelleet yhteistyösopimusta Lasten ja nuorten keskus ry:n kanssa? Miksi/Miksi ei?
- Onko teillä yhteistyökumppaneita?
- Onko toiminnassa mukana vapaaehtoisia?
- Mistä rahoitus toimintaanne tulee?
- Tuleeko toiminta olemaan avointa kaikille vai suljettua?
- Kuinka usein toimintaa järjestetään/ Millaiset aukiolo-ajat? Ovatko nuoret olleet mukana suunnittelemassa aukioloaikoja?
- Missä toimitte, millaiset tilat/välineet teillä on käytettävissänne? Millä tavoin nuoret ovat voineet vaikuttaa tilaan ja hankintoihin?
- Tavoitatteko kohderyhmäanne ja millä keinoin? (jos toiminta ei ole vielä alkanut, niin

millä keinoilla pyritte tavoittamaan kohderyhmäänne tallin avautuessa?)

- Mitkä voisivat olla toimintaan osallistumisen esteitä?
- Onko toiminta ohjattua? Ovatko nuoret mukana toiminnan sisällön suunnittelussa? Millä tavoin olette osallistaneet nuoria mukaan toiminnan suunnitteluun?
- Kuinka /mistä olette konkreettisesti saaneet nuoria mukaan suunnitteluun?
- Kuinka toiminnan ohjaaminen toteutetaan / ketkä ohjaa?
- Koetko että toiminnallanne on yhteiskunnallista vaikutusta? Millaista? Mopotalli liikenneturvallisuuden yhteisöllisestä ja yhteiskunnallisesta näkökulmasta?
- Olisiko toiminnassanne jotain kehitettävää?
- Onko jotain vinkkejä minulle kuinka minun kannattaisi lähteä nuoria osallistamaan mukaan suunnitteluun?

LIITE 2: Kyselylomake

WEBROPOL KYSELYLOMAKE

1. Asutko Myrskylässä? * Kyllä / En, missä?
2. Minkä ikäinen olet? * 13 / 14 / 15 / 16 / 17 / 18-20
3. Onko sinulla mopokortti? * Kyllä / Ei vielä, mutta aion hankkia / Ei ole, eikä tule
4. Onko sinulla mopo?* Kyllä / Ei vielä, mutta haluaisin/aion hankkia mopon / Ei ole, eikä tule / Minulla on polkupyörä
5. Onko Myrskylässä mielestäsi riittävästi harrastusmahdollisuuksia? (ei pakollinen) Kyllä / Ei. Enemmänkin voisi olla, esimerkiksi:
6. SANA VAPAA Jos Myrskylään perustettaisiin mopotalli, millainen sen toivoisit olevan? Kerro vapaasti ajatuksia ja ideoita!
7. AUKIOLOAIKA * Milloin tallin tulisi olla avoinna?
8. IKÄRAJA* Mikä olisi hyvä ikäraja mopotalliin?
9. SIJAINTI* Missä päin Myrskylää Mopotallin toivoisit sijaitsevan?
10. Valitse tärkeimmät asiat mitä toivoisit mopotallin tarjoavan?
Viihtyisän oleskelutilan jossa tavata kavereita / Opetusta ja opastusta mopon/pyörän huoltoon / Tietoa liikennesäännöistä / Yhteistä ohjattua tekemistä. Mitä? / Välineitä mopon/pyörän huoltoon / Muuta. Mitä?
11. TILA* Mitä mopotalli tilassa pitäisi olla? Huonekalut, koneet yms. ?
12. VÄLINEET* Minkälaisia välineitä mopotallilla olisi hyvä olla? Listaa tärkeitä työkaluja?
13. TOIMINTA* Kerro vapaasti, minkälaista toimintaa tallille toivot?
14. Jos Myrskylään perustettaisiin mopotalli, kävisitkö siellä? Varmasti kävisin usein / Silloin tällöin / Harvoin / Ehkä / En. Miksi?
15. Mitkä voivat olla esteitä Mopotallitoimintaan osallistumiselle?

KIITOS KALLISARVOISISTA VASTAUKSISTASI!

Nuorten mielipiteillä on merkitystä! Voit olla yhteydessä Myrskylän nuorisopalveluihin mikäli haluat olla jatkossakin mukana kehittämässä mopotallitoimintaa Myrskylään.